Է. ՏԱՐԻ 2014 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 24 ՀՈՌԻ 4383–Հ. Տ. 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1890–Ն. Տ. 15 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1890 – ՀԻՃՐ. 30 ՍԷՖԷՐ 1308 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible]	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան » »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներու տարեկան ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Վիլհէլմ կայսր Աւստրիոյ մէջ Ֆրանձ Եոզէֆ կայսեր ընկերակցութեամբ շատ յաջողապէս որսի պարապելէն ետեւ, բոլոր գիշերն երկաթուղւով ճամբորդելով Տրէզտէ հասաւ, և անտի Քուննըրստորֆ ուղեւորեցաւ, ուր Թնդանօթաձիգ զօրաց քանի մը նորաձեւ վարժութիւններ դիտեց, զորս տեսնել խստիւ արգիլուած էր հասարակութեան և օտարազգեաց։ Ներկայ էին Պ. Քրուփ, Թնդանօթաց Թագաւորն, և պատերազմական նոր նախարարն Զոր. Քալթէնպօրն։ Հոկտ. 9ի երեկոյն վերջապէս Փոցտամի պալատը վերադարձաւ իւր ընտանեաց մօտ։

—Նոյն օրն ի Պէրլին և Գերմանիոյ ամեն կողմն ստորագրութիւնք բացուեցան 3 0/0 տոկոսաբեր 235 միլիոն մարքի նոր փոխառութեան համար, որոյ 170 միլիոնն յանուն գերման կայսրութեան և 65 միլիոնն յանուն Բրուսիոյ Թագաւորական կառավարութեան։ Մէկ օրուան մէջ խնդրուած գումարին գրեթէ կրկնապատիկն ստորագրեցաւ Գերմանիոյ մէջ միայն։ Ի հրապարակ հանման գինն էր 100ին 87, և մի քանի ժամ ետքն 87.60 կ'արժէր գերմանական նոր փոխառութեան արժէթուղթն։

—Երկու շաբաթէ ի վեր է որ հակընկերվարական օրէնքին գործադրումը դադրած է, բայց ընկերվարականք անպատշաճ ընթացքի մէջ չգտնուեցան, թէեւ իրենց գաղափարները ծաւալելու համար շատ մը նորանոր տնօրինութիւններ ըրին։

—Անցեալ օր պատմեցինք գերման ազնուականութեան և պաշտօնակալաց դասուն մէջ գործուած ինչ ինչ գայթակղելի արարք և այս առթիւ գերման լրագրութեան յորդորական գրուածներն առ ազնուականութիւնն ուղղեալ։ Վիլհէլմ Բ. որ կայսերական պահակազօրաց սպայ Պ. ֆոն Քըյսըլի գայթակղութիւնքը զայրոյթով լսած էր, հրամայեց ի դատ քաշել զնա, թէեւ կառավարութիւնն ի սկզբան թող տուած էր։ Ն. Վեհափառութիւն հրամայեց նաեւ խիստ քննութիւն Նորման հազարապետի դէպքին վրայ։ Քննութենէն երեւցաւ թէ հազարապետն իւր սենեակը բերել տուեր է յիսնապետ մը, որ իւր մեծաւորին առաջարկները լսելուն պէս, սպառնացեր է բարձրագոյն իշխանութեան գանգատ բառնալ։ Հազարապետն ատրճանակով մը սպառնացեր է, բայց յիսնապետը փախեր եւ իմաց տուեր է։ Գնդապետն հրամայեր է Նորման հազարապետին ձերբակալումն, որ արդարութեան ձեռքէն ազատելու համար, ինքնասպան եղեր է։

—Քէօլնիշէ Զայթունկ այս նոր յայտնութեանց առթիւ նոր յօդուած մը կը հրատարակէ, յորդորելով գերման ազնուականութիւնն զգուշանալ խաղամոլութենէ և ցոփութենէ, ժողովրդեան փոխանակ գէշ օրինակ լինելու՝ պարկեշտ վարուց հետեւելի օրինակ ընծայել, ժողովրդեան պէտոյքն ուսումնասիրել և մանաւանդ դատարկապորտութենէ զգուշանալ, որ ինքնին կարգ մը մոլութեանց աղբիւր կրնայ լինել։ Ինչո՞ւ համար մեր ազնուական և մեծատուն դասն ընկերային յառաջդիմութեան գործոյն մէջ իւր աշխատութեան բաժինը չունենայ, կը հարցունէ Քէօլնիշէ Զայթունկ։

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՌԷՆ

Յայտնի է թէ գերմանական վարչութեան առաջին գործերէն մին եղած է Ալզաս-Լոռէնի նախակրթարանաց մէջէն ֆրանսերէնի ուսումը բոլորովին բառնալ, գրաւեալ երկրին գերմանացումը փութացնելու համար։ Մի քանի քաղաքներու համար միայն բացառութիւն եղած էր, ի մէջ այլոց Միւլուզի համար, ուր վարժարանք բարձրագոյն նախակրթական քանի մը դասարաններ ունին։ Հիմա, կրթական գերագոյն խորհուրդն որոշեց այս բացառութիւններն ևս բառնալ, և մինչև երեք տարի, ֆրանսերէնի ուսուցումը բոլորովին ջնջել Ալզաս-Լոռէնի ամեն վարժարանաց մէջ։

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԻԵՆՆԱՅԻ

Առաջիկայ տիեզերական Արուեստահանդէսն ի Չիքակօ տեղի պիտի ունենայ 1892ին, և այնուհետեւ Եւրոպիոյ մէջ, ի Վիեննա։ Խնդիր է արդ թէ Վիեննայի Արուեստահանդէսն 1895ի՞ն պէտք է բացուի թէ 1898ին։ Այս վերջին թուական սա մեծ առաւելութիւն ունի որ Ֆրանձ Եոզէֆ կայսեր գահակալութեան յիսնամեակին կը համապատասխանէ, որ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ժողովրդոց համար իրօք մեծ ցնծութեան թուական մը կրնայ նկատուիլ։ Այս խնդիր քիչ օրէն վերջնապէս պիտի որոշուի։ Վիեննայի մէջ երեւելի գործարանապետներէ և վաճառականներէ հզօր յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որ կառավարութեան և քաղաքային վարչութեան կողմէ պէտք եղած աջակցութիւնն ստանալու համար ձեռնարկներ կ'ընէ, և գործին ընդհանուր պատրաստութիւնները կը կատարէ։

ԿԱԹՈԼԻԿ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Ի Մատրիտ գումարեալ կաթոլիկ համաժողովը սա որոշումները քուէարկեց.

«1. Կը բողոքենք կրօնից և դաւանութեանց ազատութեան դէմ. կը պահանջենք կաթոլիկ կրօնի միութիւնն և իշխանութիւնն իբրեւ պետական կրօնք. կը պահանջենք կրօնական-կաթոլիկ դաստիարակութիւն և փակումն այն վարժարանաց որք կաթոլիկ չեն և կաթոլիկութիւն չեն աւանդեր։

2. Կը պահանջենք կիրակնօրեայ հանգիստը պարտաւորիչ ընել։

3. Կը պահանջենք որ կրօնական ուսման պարապողներ և կրօնաւորութեան պատրաստուողներ զինուորական ծառայութենէ զերծ կացուցուին։

4. Կը պահանջենք որ զօրանոցներու մէջ կաթոլիկ մատենադարաններ հաստատուին։

5. Եկեղեցին անսահման իրաւունք պէտք է ունենայ շարժուն և անշարժ ստացուածք ունենալու։

6. Պէտք է հաստատել գործաւորական կաթոլիկ կեդրոններ, որք դաշնակցութիւն մը կազմեն, և այս դաշնակցութիւն պաշտօն ունենայ գործաւորաց և գործատերաց վէճերը լուծելու։»

«ՈՂՋ ԹԱՂՈՒԱԾՆԵՐ»

Անցեալ օր ծանուցինք թէ Նափոլիի դատական իշխանութիւնը քանի մը կուսանաց վանքեր կոխելով, դուրս հանած է աղջիկներ որք իրենց կամաց հակառակ բանտարկուած էին ստորերկրեայ նկուղներու մէջ, հրամանաւ իրենց ծնողաց։ Ուրիշ վանքեր ալ կոխուած են, ինչպէս եւրոպեան լրագիրք կը ծանուցանեն, հետեւեալ կերպիւ.

Նափոլիի կառավարչին վերջերս լուր տրուած էր թէ կրօնաւորուհիներ բանտարկուած կը գտնուին այն վանքերէ միոյն մէջ, ուր մտնելն արգիլեալ է հասարակութեան, ուր խստութեամբ կը վարուին անոնց հետ։ Այս զեկուցման վրայ, կառավարիչն, ընդհանուր դատախազին և այլ դատական պաշտօնէից հետ, գնաց յիշեալ վանքը կոխեց։ Վանքին մեծաւոր Հ. Պէլլի եւ կրօնաւորուհեաց խոստովանահայր Հ. Մաչի ի սկզբան դէմ դրին կառավարական պաշտօնէից ներս մտնելուն, բայց ի վերջոյ տեղի տուին, երբ կառավարիչն յայտարարեց թէ ոստիկանութիւն պիտի բերէ և բռնութեամբ ներս մտնէ։ Խցիկներուն մէջ 26 կրօնաւորուհիներ գտնուեցան։ Մայրապետներէն մին 81 տարեկան է, և 67 տարիէ հետէ այս վանքին մէջ փակեալ կը գտնուի։ Երիտասարդագոյնը 28 տարեկան է։ Այս ամեն կրօնաւորուհիք քօղարկեալ էին, և յամառաբար ծածկեալ կը պահէին իրենց դէմքերն, հակառակ կառավարչին պահանջման, որ կը յորդորէր զիրենք երեսնին բանալ։ «Մեք հոս երջանիկ ենք. դուրս ելէ՛ք աստի. մեք Աստուծոյ համար կ'ապրինք»։ Այսպէս պատասխանեցին կառավարչին խօսքերուն։ Ընդհանուր դատախազն ի վերջոյ իւր ձեռօք բացաւ անոնց երեսներն, և ի՛նչ տեսան. — ոսկրները դուրս ցցուած, մսերնին բոլորովին չորցած, տժգոյն մեռելական դէմքեր։ Ընդհանուր դատախազն և այլ պաշտօնատարք ծանր դիտողութիւններ ուղղեցին այս վանքը վարող եկեղեցական հայրերուն։ Չի գիտցուիր տակաւին թէ «Ողջ Թաղուածներու» վանքին մէջ կառավարական այցելութիւնն ի՛նչ ազդեցութիւն պիտի ունենայ, բայց ընդհանուր կարծիքն է թէ իտալեան կառավարութիւնն, որոշում մը տալէ յառաջ, նմանօրինակ պաշտօնական քննութիւններ կատարել պիտի տայ իտալեան ուրիշ վանքերու մէջ, ուր մտնելն արգիլեալ է հասարակութեան։

⁂

Ուրիշ աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ իտալեան կառավարութիւնն արձակել տուեր է այս չարաչար խստութեանց ենթարկեալ ամեն կրօնաւորուհիներն որոց բռնութեամբ հոն մուծուած լինելն ստուգուեր է։

⁂

Նափոլիէ անգլ. լրագրաց ուղղեալ նորագոյն հեռագիր մը կը ծանուցանէ.

«Նափոլիի Արքեպիսկոպոսը պաշտօնագիր մը ղրկելով կառավարչին՝ բողոք բարձաւ այն այցելութեանց դէմ զորս կառավարիչն այս օրերս ըրաւ «Ողջ Թաղուածներու» և «Երեսուն երէքներու» վանքերուն։ Արքեպիսկոպոսը կը գանգատի բնակավայրի բռնաբարութեան դէմ զոր իշխանութիւնք գործած են այս կերպիւ, նաև մայրապետներուն աճարեկման դէմ, և անոնց քօղերուն բռնութեամբ վերցուելուն դէմ։»

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ ԿՈԼՈՄՊՈՍԻ

Յանդուգն, հսկայական և մեծավայելուչ շինութիւններու և ձեռնարկութիւններու երկիրն է Ամերիկա։ Տեսակին մէջ նմանը ցայս վայր չտեսնուած յիշատակարանի մը շինութիւնը կը սկսի ի մօտոյ, որ Էյֆէլի աշտարակէն աւելի բարձր պիտի լինի։ 1892ին Չիքակոյի Տիեզերական Արուեստահանդիսին և Նոր Աշխարհի գիւտին չորրորդ հարիւրամեակին առթիւ ամերիկեան այն մեծ կեդրոնին մէջ պիտի բարձրանայ ի պատիւ Քրիստափոր Կոլոմպոսի կառուցեալ յիշատակարան մը, որոյ յատակագիծը շինած է մեծանուն ճենովացի երկրախուզին մէկ հայրենակիցը, Պ. Ալպէրթօ տէ Փալասիօ։ Յիշատակարանը պիտի ունենայ ահագին պատուանդանի մը վրայ հոյակապ երկրագունդ մը, որոյ տրամագիծը միայն Էյֆէլի աշտարակին բարձրութեան չափ պիտի լինի, յորմէ կրնայ երեւակայուիլ թէ ի՛նչ խոշորութիւն պիտի ունենայ և ի՛նչպիսի հսկայ երեւոյթ։ Յիշատակարանին բովանդակ բարձրութիւնը պիտի լինի 1 400 ոտք, և երկրագունդը շրջապատող հասարակածի գօտւոյն երկայնութիւնը պիտի լինի երեք քառորդ մղոն։ Յիշատակարանի խարսխին վրայ պիտի բարձրանայ Քրիստափոր Կոլոմպոսի մեծ արձան մը։ Այս շինութեան մասը պիտի կազմեն մատենադարան մը՝ Ամերիկայի գիւտին վերաբերեալ ամեն հեղինակութիւնները պարունակող, նաեւ դիտարան մը։ Շինութեան ծախքը կը հաշուի քսան և հինգ միլիոն ֆրանք, գրեթէ քառապատիկն Էյֆէլի աշտարակին շինութեան ծախուց, և տակաւին հաշուի դրուած չեն Քրիստափոր Կոլոմպոսի Յիշատակարանին մէջ հաստատելի վերելակներու և այլ մեքենայներու ծախքերը։

ՇԱՀԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ Ի ԼՈՆՏՈՆ

Աշխարհիս վրայ տրամադրելի գտնուող ինչ ինչ տեսակ ապրանքները մէկ մարդու կամ մէկ խմբակի ձեռաց մէջ համախմբել միշտ վտանգաւոր գործողութիւն մը նկատուած է. բայց այս օրերս Լոնտոնի մէջ այս տեսակ ընդարձակագոյն գործողութիւն մը կը կատարուի։ Այս է «Քիմիական արտադրութեանց» խմբակն, որ կազմուած է «Քիմիական Միութիւն» անուամբ։ Դրամագլուխն է ութ ու կէս միլիոն անգլ. ոսկի։ Անգլիոյ քիմիական արտադրութիւններ պատրաստող գործարանատէրց շատեր միացած են այս խմբակին, որոյ նպատակն է ըստ կարելւոյն իւր ձեռաց մէջ ամփոփել աշխարհի բոլոր դեղօրէից և այլ քիմիական արտադրութեանց նիւթերն և իւր ուզած գնով ծախել զանոնք։

Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

Կուաթեմալայի Հանրապետութիւնը դերեաց փոխանակութիւն ըրած չլինելով Սան-Սալվատորի հետ, այս երկու քոյր Հանրապետութեանց միջեւ պատերազմը վերսկսաւ, և սահմանագլխին վրայ վերստին արիւն թափեցաւ։ Միացեալ Նահանգաց միջնորդութիւնը ցայս վայր ակնկալուած արդիւնքը չունեցաւ, և Մեքսիկայի Հանրապետութիւնը չէզոք կը կենայ։

ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
Յ'ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Մօտերս ի Վիեննա համախմբեալ Երկրագործական միջազգային ժողովոյն անդամոց մէկ մասը գացին Հունգարիա, և պաշտօնական այցելութիւն մ'ըրին Շթայնպրուքի խոզապահական մեծ հաստատութեան և ձիաբուծութեան պետական հաստատութեանց ի Մէզէօհէկիէս, Քիսպէր և Պապոլնա։ Ի Մէզէօհէկիէս, որ Հունգարիոյ մեծ դաշտին մէջ կառուցեալ է, Փէշթայէ եօթն ժամու ճամբայ հեռի, այցելուք տեսան զանազան տեսակէ երկու հազարի չափ ձիեր, և մեծ մասն այն 2,400 յովատակներու ([illegible] կոչուած արու ձի՝ զուգաւորութեան համար,) զորս կառավարութիւնն իւր ծախիւք կը պահէ երկրին այլ և այլ կողմերը՝ ձիերուն սերունդն ազնուացնելու և շատցնելու դիտմամբ։ Այցելուաց ցոյց տրուեցան նաև 2,200 եզներ, 700 կովեր, 11,000 ոչխարներ և 2,500 խոզեր, որք կը պահուին 30,000 արտավար ընդարձակութեամբ պետական այս լայնածաւալ ագարակին մէջ, որ անասնապահութեան մեծագոյն կեդրոնն է Հունգարիոյ մէջ, ուստից սնունդ կ'առնուն երկրին մէջ ուրիշ համանման կեդրոնք։ Ի Քիսպէր կը պահուին Անգլիայէն գնուած սուղ ձիեր, որք հունգարական ձիերու տեսակն ազնուացնելու կը գործածուին։ Քիսպէրի ագարակն եւս, թէեւ միւսին չափ ընդարձակ չէ, բայց նոյնքան լաւ կազմակերպեալ է։ Կը պարունակէ բաց ի ձիերէ նաեւ եզներու, կովերու, ոչխարներու և խոզերու ընտիր տեսակները շատցնելու համար պահուող շատ մը անասուններ, նաեւ շոգեշարժ և ելեկտրականութեամբ լուսաւորեալ ջաղացք, շոգեշարժ արօր, շոգեշարժ գործիք կասման, և այլ մշակական գործիք նորագոյն կատարելութեամբք։ Այցելուաց մէջ կային ներկայացուցիչք Անգլիոյ, Հոլլանտիոյ, Իտալիոյ, Բրուսիոյ, Սաքսոնիոյ, Վիւրթեմպէրկի, Լեհաստանի և Հունգարիոյ անասնապահներուն և ձիաբուծներուն կողմէ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ ԱՒԱԶԱԿԱՊԵՏԸ

Ամերիկայէն Անգլիոյ լրագրաց ուղղեալ հեռագրեր հետաքրքրաշարժ պատմութիւններ կ'ընեն Պըրոուսի վրայ, Ամերիկայի մեծագոյն աւազակապետն, որ շատ տարիներէ հետէ կը կողոպտէր երկաթուղեաց կառախումբերն, եւ կերպով մը ոստիկանութեան ձեռքը չէր իյնար, հակառակ ամեն ճգանց եւ զոհողութեանց։ Աւազակութեան այս չարագործ կը միացնէր մարդասպանութիւն։ Միացեալ Նահանգաց մի քանի երկաթուղեաց ընկերութիւնք ժամանակէ մ'ի վեր 7,500 տոլար պարգեւ խոստացեր էին այս մարդն ողջ կամ մեռած բռնողին, եւ ոստիկանք, դատական պաշտօնատարք եւ մասնաւոր անհատք ամեն կողմ կը հալածէին զնա։ Վերջապէս, անցեալ շաբթուն մէջ քանի մը սեւամորթներ, Ալապամա նահանգին մէջ, բարեկամութիւն ցուցնելով, խաբեցին զՊըրոուս, և գիւղային տուն մը առաջնորդեցին ճաշելու։ Ճաշի միջոցին, սեւամորթք աւազակապետին վրայ ինկան ամենքը մէկէն, բազուկները բռնելով թող չտուին որ ատրճանակները քաշէ, և կատաղի կռուէ մը ետքը, զի այս աւազակապետ Հերակլէսի ոյժն ունի եղեր, պառկեցուցին զնա։ Դատական պաշտօնեայ մը եւ այլք պատրաստ կը կենային դուրսն, եւ ներս վազեցին, և աւազակապետին ձեռքերն ու ոտքերն ամրապէս կապեցին։ Յետոյ ձիու մը վրայ կապեցին և մօտակայ բանտ մը տարին, իւր վրայ գտնուած 178 տոլարի դրամն յանձնելով ոստիկանապետին պահպանութեան։ Գիշերը բանտին մէջ անցունելէն ետքն, աւազակապետն առտուն արթննալով յայտնեց թէ անօթի է, և իւր վրայ պահպանութիւն ընող պաշտօնակալն համոզեց իւր մէկ փոքրիկ պայուսակն ետ տալու, որուն մէջ՝ ըսաւ՝ պաքսիմատներ կան։ Իրօք ալ իւր շղթայեալ ձեռքերը պայուսակին մէջ մտցնելով քանի մը պաքսիմատ հանեց կերաւ։ Քիչ մը ետքը նորէն ձեռքը մտցուց պայուսակին մէջ, և այս անգամ անմարսելի բան մը դուրս հանեց.— զոյգ մը ռէվոլվըրներ, զորս իւր երկու պահակներուն վրայ ուղղեց։ Անմիջական մահուան սպառնալեօք, հարկադրեց իւր սեւամորթ պահակը քակել իւր շղթաները, որովք ինք նաեւ շղթայեց դատական պաշտօնակալն որուն պահպանութեան յանձնած էին զինք։ Յետոյ՝ ռէվոլվըրը միշտ սեւամորթին վրայ ուղղած՝ բացաւ դուռն, և հարկադրեց սեւամորթը մտնել ոստիկանապետին սենեակն և արթնցնել զնա։ Ոստիկանապետը դուռը բացաւ, աւազակապետը ռէվոլվըրն անոր գլխուն ուղղած՝ պահանջեց իւր դրամն։ Ոստիկանապետը լուսնի տարտամ լուսին մէջ ճանչեց չարագործը, վազեց ներս գնաց, և ատրճանակներն առած ելաւ կրակ ըրաւ։ Աւազակապետն եւս կրակ ըրաւ, շուտով բազմութիւն հաւաքեցաւ, և տեսան Ամերիկայի երկաթուղեաց սարսափ ազդող անէծելի Պըրոուսն՝ արեան լճի մը մէջ անշնչացեալ, և ոստիկանապետն և սեւամորթ պահակն եւս ծանրապէս վիրաւորեալ։

Պըրոուս տասն տարիէ հետէ կառախմբեր կողոպտող ամեն հրոսակներուն առաջնորդն եղած էր. զինք ձերբակալել փորձող երեք պաշտօնակալներ սպաննած էր, նաեւ մէկ երկու ճամբորդներ որք անմիջապէս չէին յանձներ իրենց գոյքերն։ Միայն հարաւային սրընթաց կառախմբոց ընկերութիւնն 25,000 տոլար ծախք ըրած էր այս չարագործը բռնելու համար։

—) 52 (—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Պարտէզին դուռը կը գտնուիմ այդ ժամուն։ Դուռը զարկէք։

Օռօռ մարքիզին ընկերացաւ։ Համր կինն անոր հետեւեցաւ։ Վերջապէս երիտասարդն ու աղջիկն իրարմէ բաժնուեցան, ըսելով.

—Վաղը՛։

Ֆրանչէսքա գլուխն օրօրեց տարօրինակ ժպիտով մը։

Օռօռ եւ Ֆրանչէսքա՝ տուն դառնալով՝ սեղանատուն մտան։ Նախաճաշը վաղուց պատրաստ էր։ Համր կինը փութաց կերակուր տալ իր տիրուհւոյն։ Մանկամարդ աղջիկն այնպիսի ախորժակով մը ճաշեց զոր հաւանաբար չէր ունենար միշտ, վասն զի Ֆրանչէսքա ճշմարիտ հաճոյք մը կը զգար զայս տեսնելով։ Վայրկեան մը ետքն, իր խորշոմեալ ճակատը մթագնող ամպը փարատեցաւ։

Երբ Օռօռ ճաշն աւարտեց, ելաւ սեղանէն ու դահլիճը մտաւ։ Ֆրանչէսքա անոր հետեւեցաւ։ Ծաղկատի աղջիկը մեղկութեամբ ընկողմանեցաւ բազմոցին վրայ։ Շատ չ'անցած, գլուխը բարձի մը վրայ հակեց մեղմիւ ու աչքերը գոցուեցան։ Ֆրանչէսքա կը կարծէր թէ իր տիրուհին քնացած էր։ Բայց ոչ, Օռօռ չէր քնանար։

Ինչպէս որ ըսած էր Վէրվէնի մարքիզին, ներսիդին բան մը արթնցած էր ու գլխուն մէջ անորոշ գաղափարներ կը վխտային։ Տարտամ, անորոշ լոյս մը առաջնորդուած՝ կեանքին մէջ առաջին անգամ ըլլալով կը փորձէր ինքզինքը ճանչնալ, ճշդել իր զգացումներն ու սրտին բաբախմանց պատճառն հասկնալ։

Այս միջոցիս, Ֆրանչէսքա ոտքի վրայ կեցած, անշարժ, թեւերը թիկնաթոռի մը կռնակին յենած՝ զայն կը դիտէր ակնապիշ։

Յանկարծ, ծաղկատի աղջիկն երկար հառաչանք մը արձակեց։ Ետքոյ, մէկէն ի մէկ ելաւ կանգնեցաւ։ Ձեռքը ճակտին տարաւ քանի մը անգամներ ու դանդաղ քայլերով մօտեցաւ համր կնոջ։

—Ֆրանչէսքա, պահ մը առաջ երբ ինքը հոս էր, ես զուարթ էի. հիմակ խորին տխրութիւն մը կ'զգամ։ Շատ կը սիրեմ հայրս, զքեզ ալ շատ կը սիրեմ, Ֆրանչէսքա, եւ սակայն ձեր քով չեմ զգացած բնաւ ինչ որ կ'զգայի երբ քովս էր Ատրիէն ու երեսս կը նայէր։ Իր աչքերէն լոյս մը կ'ելլէր որ ներսիդիս կը թափանցէր ու մինչեւ սիրտս կը հասնէր։ Սի՛րտս . . . ։ Ահ, ինչպէ՛ս կ'զգայի անոր բաբախելն՝ իր նայուածքին ազդեցութեան տակ։ Ի՞նչ է այս բանին պատճառը, Ֆրանչէսքա, դուն գիտե՞ս արդեօք։

Համր կինը գլուխն օրօրեց, տրտմութեամբ իր դեռատի տիրուհւոյն երեսը նայելով։

—Դու համր ես, չես խօսիր, յարեց աղջիկն անհամբերութեան թեթեւ շարժումով մը. բայց կը լսես խօսքս ու կը հասկնաս։ Ա՛հ, եթէ կարենայիր պատասխանել ինծի, որքա՛ն ըսելիքներ ունէի քեզ, ինչե՛ր պիտի հարցունէի քեզ . . . ։ Բայց ոչինչ, ոչի՛նչ, դու համր ես։

Ֆրանչէսքա չտկուեցաւ, բռնեց ծաղկատի աղջկան ձեռքէն ու պատկերի մը առջեւ տանելով՝ ձեռքով ցոյց տուաւ զայն բուռն շարժումով մը։

—Ի՞նչ պէտք ունիս հօրս պատկերն ինծի ցոյց տալու, հարցուց Օռօռ զարմացմամբ։

Համրը իր տիրուհւոյն հարցման պատասխանեց հապճեպ ձեւերով ու դիմաց տարօրինակ ծամածռութիւններով։

Օռօռ գլուխն օրօրեց։

—Խեղճ Ֆրանչէսքաս, ըսաւ, ի զուր տեղը կը յոգնիս, չեմ հասկնար։

ԻԲ

ՍԷՐԸ ԻՆՉՊԷ՞Ս ԿԸ ԾԱԳԻ

Եթէ Ատրիէն տը Վէրվէն մարքիզն իր մտքին միայն հետեւած ըլլար, հակառակ Օռօռի ըրած խոստման, կարելի եղածին չափ շուտով պիտի հեռանար Քորպըլիէէն ու Շամփինեօլէն, իսկոյն Բարիզի ճամբան բռնելու համար, Սիրքուրէ անցնելով։ Բայց մեզ ծանօթ է իր արկածախնդիր, մոլեռանդ, դիւրաբորբոք բնաւորութիւնն. անդիմադրելի զօրութիւն մը կը մղէր զայն դէպ ի խորհրդաւորն ու տարօրինակն։ Կ'ուզէր խուլ մնալ այն խըրատներուն զորս կու տար իրեն իր ողջմտութիւնը խղճին հետ։ Դեռ մէկ մասը միայն կրցած էր վեր առնուլ այն քօղին որուն տակ ծածկուած էր գաղտնիքը. կ'ուզէր բոլորովին թափանցել անոր։

Եւ յետոյ, կրնա՞ր հրաժարիլ այդ պաշտելի աղջիկը տեսնելէ, որուն ներդաշնակ ու անոյշ ձայնը լսել կը կարծէր տակաւին, եւ ողեան տաղի մը արձագանքին պէս, որուն շնորհագեղ դէմքը քանդակուած էր իր մտքին մէջ։ Հարկադրուած էր խոստովանիլ թէ Օռօռի հրաշալի գեղեցկութիւնը, հրապուրիչ անմեղութիւնը, իր անձին եզականութիւնը, ամեն ինչ բուռն տպաւորութիւն մը յառաջ բերած էին։ Եւ այդ վայրկենին իսկ, երբ անոր վրայ կը մտածէր, կ'զգար որ սիրտը կը սարսռար։

Բայց պէտք է ըսել թէ իր ներքին խռովութիւնը տեսակ մը դժկամակութիւն կը պատճառէր իրեն. կ'ուզէր աւելի հանդարտ ըլլալ. ինքզինքին տէրը չէր։

—Ո՛չ, ո՛չ, այն չէ, այն չի կրնար ըլլալ, կ'ըսէր ինքնին. իմ զգացածս սէր չէ. Ուրիշ զգացում մը ըլլալու է, զոր տակաւին չեմ կարող ճշդել։ Հիանալի, պաշտելի աղջիկ մըն է. բայց անկարելի է, չեմ սիրեր զայն, չեմ կրնար սիրել։ Հոգ կը տանիմ իր վրայ, այս է ամենը։ Օ՛հ, այդ աղջիկը սիրել ուզելու համար՝ պէտք է որ անզգամ մը ըլլամ։ Ապո՛ւշ մը, խեղճ խելագա՛ր մը . . . ։ Իրա՞ւ արդեօք ապուշ է։ Լա՛ւ կը խօսի, արդար դատողութիւններ ունի. բայց միւս կողմէ անշուշտ մտային տկարութիւն մը ունենալու է։ Անբծութիւնը, անմեղութիւնը սքանչելի են, բայց չափազանցութեան տարուելու չեն։ Պատշաճութեան վրայ ամենադոյզն գաղափար մը անգամ չունի։ Ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ եւ ոչ իսկ հօրը անունը գիտնայ։ Երբ մօրը վրայ խօսեցայ, պատասխանեց թէ «Միթէ մայր կ'ունենա՞ն»։ Ա՛հ, խեղճ աղջիկ, անշուշտ մտային խանգարման մը մատնուած ըլլալու է։ Ասոր համար է որ հայրը փականքի տակ կը պահէ, գրեթէ բանտարկած է ի Քորպըլիէ։ Միթէ կարելի՞ է զինքն այպանել այս բանիս համար։ Ստոյգ է թէ այս մանկամարդ աղջիկը, որ աննման գեղեցկութեան տէր է, եզական տպաւորութիւն մը առաջ պիտի բերէ մեր բարիզեան սրահներուն մէջ։

«Արտաքին նշաններէն այնպէս կ'երեւի որ սատանային տան տէրը բաւական հարստութիւն ունի։ Բայց ո՞վ է այդ ծերունին որ մէկուն հետ չի տեսնուիր ու ո՛չ զոք կ'ընդունի։ Տարօրինակ անձ մը, մարդատեաց մը, գրեթէ յիմար մը։ Ընկերական ո՞ր դասակարգին կը պատկանի։ Ինչո՞ւ կը պահուըտի։ Վասն զի, վերջապէս, կը պահուըտի . . . ուրիշ բանի համար չէ որ եկած փակուած է Քորպըլիէի մէջ։ Ո՛չ ոք գիտէ իր անունն, ո՛չ իսկ իր աղջիկը։ Այս ամենը ենթադրել կու տայ թէ իր ո՛վ ըլլալը ծածկելուն մէջ շահ ունի եւ թէ իր անցելոյն մէջ սոսկալի բան մը կայ։ Բայց այսքան յուզուելու պատճառ մը չունիմ. այս զգացածս պարզապէս հետաքրքրութիւն մըն է ծայրայեղութեան մղուած։

Մարքիզը կ'ուզէր անպատճառ ճշդել իր տպաւորութեան ի՛նչ ըլլալը։

—Շիտակը, յարեց, կարելի չէ որ ես՝ Վէրվէնի մարքիզը՝ յիմարաբար սիրահարուիմ աղջկան մը որ իր մտաւորական կարողութիւններէն զրկուած է, եւ տարօրինակ հայր մը ունի որուն խորհրդաւոր ընթացքը սոսկալի գաղտնիք մը կը ծածկէ։ Ո՞վ գիտէ թէ այս անծանօթը ոճրագործ մը չէ։

Այսպէս կը մտածէր երիտասարդը եւ ուրիշ շատ բաներ ալ կ'անցունէր միտքէն։ Սակայն սիրտը կը հակառակէր իր դատողութեան, եւ թէպէտ ահռելի ուրուականներ կ'ստեղծէր իր երեւակայութեան մէջ, զորս իր եւ Օռօռի միջեւ կը կանգնեցունէր իբր անյաղթելի արգելքներ, այսուհանդերձ միտքն անորոշ ու վարանոտ կը մնար նորէն։ Ի զուր կը պաշտպանէր ինքզինքը. մանկամարդ աղջիկը դիւթած էր զինքը, եւ անոր նայուածքին մագնիսական հոսանքը իր ներսիդին թափանցած էր լուսաւոր ճառագայթի մը նման։ Ի՞նչ էր պատճառն այս տեսակ մը ալրշութեան որուն մատնուած էր։ Լուրջ քննութիւն մը ընելու կը վարանէր, կը վախնար իր սիրտը զննելէ, կը չափազանցէր իր տպաւորութիւնները եւ չէր ուզեր հաւատալ թէ իր զգացածին ու սիրոյ մէջտեղ մերձաւորութիւն մը կար։

(Շարունակելի)

ՊՈՒԼԱՆԺԷՈՒԹԵԱՆ ԶՈՀԵՐԸ

Պ. Մէրժ, Փրանսացի հրապարակագիրն որ «Պուլանժէական Ցայտնութիւնները» կը գրէր Ֆիկարօյի մէջ, և վերջերս շատ խօսել տուած էր իւր վրայ, այս Ցայտնութեանց պատճառաւ ըրած մենամարտներուն մէջ ստացած մէկ ծանր վէրքին հետեւանօք մեռաւ մի քանի օր յառաջ, սաստիկ տանջանքներէ ետքը։ Պուլանժէական Ցայտնութիւնք հետեւապէս կիսատ կը մնան, բայց արդէն պէտք եղածին չափ հրատարակուած էր, և ուրիշներ ալ՝ Պ. Մէրժէի օրինակին հետեւելով՝ հասարակութեան կը յանձնեն իրենց վստահուած գաղտնիքներն պուլանժէական ձեռնարկութեան առթիւ։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ

Փորթուկալի մէջ չփոթ վիճակը կը շարունակէ։ Ժողովուրդը դժգոհ է Անգլիոյ հետ կնքեալ պայմաններէն, և ո՛չ մէկ կուսակցութիւն, ո՛չ մէկ կուսակցապետ երկրին կառավարութիւնն ստանձնելու կը յօժարի։

Երկրին այս չփոթ կացութեան առջև, Փարիզի Կոմսուհին (որոյ դուստրն է Փորթուկալի Թագուհին Ամէլի) հեռագիր մ'ուղղեր է իւր ամուսնոյն՝ Փարիզի Կոմսին յԱմերիկա, և կը կարծուի թէ այս հեռագրին վրայ Կոմսն և իւր որդին պիտի հրաժարին իրենց մտադրեալ ուղեւորութենէն Ամերիկայի այլ և այլ կողմերը։ Փարիզի Կոմսը Միացեալ Նահանգները գացած էր յատկապէս այցելու Հիւսիսայնոց և Հարաւայնոց պատերազմի դաշտերն, որուն ինքն եւս մասնակցած էր իբրեւ սպայակոյտի անդամ Հիւսիսայնոց բանակին մէջ։

Փարիզի Կոմսուհւոյն համար կ'ըսուի նաեւ թէ իւր աղջկան խորհուրդ տուեր է ո՛ և է պատճառանքով մը մեկնիլ հեռանալ Փորթուկալէն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արժ. Եղիշէ Ծ. Վարդապետ Դուրեան չարթուս սկիզբը Արմաշ ուղեւորեցաւ, ուր, ինչպէս յայտնի է, Դպրեվանուց փոխ-տեսչութեան ինչպէս նաև ուսուցչական պաշտօնի մը կոչուած է։

Վսեմ. Պ. Կարապետ Եզեանցի մայրաքաղաքս գտնուած պահուն, Տ. Եղիշէ վարդապետ հաւանութիւն յայտնած էր նմա՝ Կարնոյ Սանասարեան վարժարանին մէջ ուսուցչական կարեւոր պաշտօն մը ստանձնելու, սակայն ի վերջոյ Ն. Արժանապատուութիւն բժշկաց խորհրդով հրաժարեցաւ այդ պաշտօնէն, որովհետեւ Կարնոյ խիստ կլիման կրնար վնասաբեր ըլլալ իր առողջութեան։

Այս երկուշաբթի Մոսկուայէն մայրաքաղաքս հասաւ ռուս իրաւաբանական մատենագրութեան մէջ ծանօթ հեղինակ և Մոսկուայի վճռաբեկ ատենի երդուեալ հաւատարմատար Պ. Գրիգոր Ճանշեան։ Պ. Ճանշեան միանգամայն անդամ է Մոսկուայի կայսերական ազգագրական ընկերութեան և առ այս ինչ ինչ գրական յանձնարարութիւններ ունի կատարելիք։

Մեզ, իբրև լուր, հաղորդում են Երեւանից, որ այնտեղ վերջին ժամանակներս լուր է պտտում, թէ Սուքիաս եպիսկոպոս Պարգեան պէտք է թողնի Երեւանի թեմի փոխանորդի պաշտօնը և Էջմիածին գնալով, պիտի վարի մշտական Սինոդի անդամի պաշտօն։ Թէ որքան հաստատ է երեւանցիների համար հետաքրքրական այդ լուրը,—մեզ որոշ յայտնի չէ։

—Տեղական հայոց երիտասարդութիւնը պատրաստում է ուղարկելու Թիֆլիսի նախկին թեմական առաջնորդ Արիստակէս եպիսկոպոսին մի շքեղ ալբոմ՝ հայոց զանազան եկեղեցիների տեսարաններով։ (Մշակ)

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Մայրաքաղաքիս առաջնակարգ հայ փաստաբաններէն, Մեծ. Թօքատլեան Գասպար էֆէնտիի նշանախօսութիւնն ընդ Ազնուուհի Օր. Մարիամ Տիրացուեանի, դուստր Զմիւռնիոյ պատուաւոր ազգայիններէն Տիրացուեան Նուպար էֆէնտիի, տեղի ունեցաւ երէկ Գասպար էֆէնտիի բնակարանին մէջ ի Գանտիլլի։ Հարսանեաց հանդէսը պիտի կատարի ի մօտոյ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Հիճազի նահանգին Մէքթուպճի Համդը էֆէնտիի։

Նաւային դեր-հազարապետի աստիճան՝ բժշկական վարժարանի վկայեալ շրջանաւարտ դեղագործ Յակոբ էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Հիճազի զօրաբաժնին հրամանատար Ֆերիգ Ահմէտ Ֆեյզի փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ճիտտէի կուսակալի տեղակալ Խուրշիտ փաշայի։

Երրորդ կարգի Շեֆագաթ՝ աւստրիացի Պ. Բայլի կնոջ Տիկին Միւլլ Բայլի։

Ի ՆԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Աւետարական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Վսեմ. Րաիֆ փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստանալէ յետոյ իւր պաշտօնատեղին դարձաւ։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Վեհ. Սուլթանի սենեկապետներէն Արիֆ պէյ երէկ Բ. Դուռը գնաց և Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հաղորդեց Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամանները։

—Դատական Նախարար Վսեմ. Րիզա փաշա, արքունի դիտարանին տնօրէն Թումպարի էֆէնտի և Մէարիֆի ժողովոյ անդամ Զօղրաֆոս էֆէնտի երէկ Բ. Դուռն երթալով ինչ ինչ խնդրոց վրայ խորհրդակցութիւն մը ունեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Գոնեայի Նորընտիր կուսակալ Հաճի Հասան պէյ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

—Ամերիկեան դեսպան Պ. Սալամոն Հիրշ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ Ի ՆԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Երէկ գիշեր կայս. պալատան մէջ շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ աւստրիական դեսպան Պառոն տը Գալիչէի, պելճիական դեսպան Պ. Պօրշկրավի և շուէտական դեսպան Պ. Ռէօյթէրսքիօլտի։

Աւստրիական դեսպանը, խորհրդականը, առաջին թարգմանը, զինուորական կցորդը, պելճիական դեսպանը, առաջին թարգմանը, շուէտական դեսպանը, առաջին թարգմանը, հիւպատոսն և Օսմ. Կայս. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընթ իրենց յատուկ կառքերով իրիկուան ժամ 12ին կայս. պալատ գնացին, ուր արժանավայել պատիւներով ընդունուելէ ու պահ մը հանգիստ առնելէ յետոյ ճաշի սրահն առաջնորդուեցան։ Հացկերոյթն սկսաւ ժամ 1ին և աւարտեցաւ ժամ 3½ին։

Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Իւր ներկայութեամբ պատուել սեղանը։ Արարողապետ Մինիր փաշա վարեց թարգմանի պաշտօնը։ Կայս. պալատան նուագածուաց խումբը հացկերոյթի պահուն գեղեցիկ կտորներ նուագեց։

Յաւարտ հացկերոյթին դեսպանք և հետեւորդք շնորհակալութիւն յայտնեցին իրենց եղած պատիւներուն համար և իրենց տեղերը վերադարձան։

Սեղանին ներկայ էին նաեւ Սպարապետ Ալի Սաիպ փաշա, Ծովային Նախարար Հասան փաշա, արքունեաց հրամանատար Օսման փաշա, կայս. պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշա, կայս. աւագ թիկնապահք Ֆուատ ու Շաքիր փաշաները, Վեհ. Սուլթանին բժշկապետ Մավրոյէնի փաշա, կայս. առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա, կայս. թիկնապահ Րիզա փաշա, Նուրի փաշա, Հոպէ փաշա, Վուսսա փաշա, կայս. պալատան քարտուղարներէն Քեազիմ պէյ, Արտաքին գործոց Նախարարութեան արարողապետ Իպրահիմ պէյ ու օգնականը՝ Ղալիպ պէյ և կայս. պալատան արարողութեան պաշտօնեաներէն Հիլմի պէյ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ ԹՈՒՐՔԵՒԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ

Գերմանական լրագիրք կը հրատարակեն համառօտութիւնն առեւտրական դաշնագրոյն որ, յետ երկար բանակցութեանց, ստորագրուեցաւ ընդմէջ Գերմանիոյ և Թուրքիոյ, և յառաջիկայ տարի գործադրութեան պիտի դրուի։ Այդ դաշնագրով երկու պետութիւնք համաձայնած են «ամենէն աւելի նպաստաւորեալ ազգի» դրութիւնն ընդունիլ փոխադարձաբար։ Ասկից զատ, դաշնագրոյն կցեալ սակագնոյ մը համաձայն՝ ի Թուրքիա ներմուծեալ գերմանական ապրանքները մեծամեծ առաւելութիւններ կը վայելեն։ Դաշնագիրը կը պատկանի Վեհ. Սուլթանի բոլոր ստացուածոց յԵւրոպա, Ասիա և Ափրիկէ, և կնքուած է երկար պայմանաժամի մը՝ քսանեւմէկ տարուան համար։

Գերմանիա կը պատրաստուի կարելի եղածին չափ օգտուիլ այդ դաշնագրոյ տրամադրութիւններէն։ Համպուրկի նաւապարգարք ձեռնարկած են շոգենաւային գիծ մը հաստատել Հիւսիսային ծովու նաւահանգիստները հաղորդակցութեան մէջ դնելու համար Կ. Պոլսոյ, Տէտէ-Աղաճի և Թեսալոնիկի հետ, այսինքն եւրոպական Թուրքիոյ ներածութեան երեք գլխաւոր կեդրոններու հետ. այս շոգենաւուց փոխադրութեան գները շատ աժան պիտի ըլլան։

ԿԵՆԴԻՆԱՐԻ ՏՈՒՐՔ

Քաղաքապետ Րըտվան պէյ առաջարկած է Բ. Դրան որ մայրաքաղաքիս կենդինարի տուրքը, փոխանակ վարձակալութեան տրուելու, ուղղակի Քաղաքապետութեան կողմէ գանձուի։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Յունաց Պատրիարքարանի քաղաքական ժողովոյ անդամ Տր. Զօղրաֆոս նախընթաց օր կայսերական պալատ հրաւիրուեր է ուր Վեհ. Սուլթանի առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշա բերանացի ծեկոյց մը հաղորդեր է նմա՝ ի մասին Պատրիարքարանի գործոց։

⁂

Երկուշաբթի օրը Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը Դատական և Կրօնական գործոց նախարարութեան հաղորդեց թէզքերէ մը որ կը պարունակէ կայս. կառավարութեան նպաստաւոր որոշումն ի մասին Յունաց Պատրիարքարանին և անոր առանձնաշնորհմանց։ Այդ Թէզքէրէն երէկ Ֆէնէր ղրկուեցաւ Դատական նախարարութեան կողմէ։ (Լ. Հէրալտ)

ՄԷՔԼԷՆՊՈՒՐԿԻ ԴՈՒՔՍԸ

Մէքլէնպուրկի Դուքսն ու Դքսուհին իրենց հետեւորդաց հետ երէկ պալատական կառքերով Պոլսոյ կողմն անցան և այցելեցին Մեծ Շուկան ու այլ նշանաւոր վայրերը։

Բարձրաստիճան հիւրերը յառաջիկայ ուրբաթ օր պիտի մեկնին մայրաքաղաքէս։

ԵՂԵՌՆԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆ

Այս աւուր Թ. Հէրալտի մէջ հետեւեալը կը կարդանք.

Ծանուցինք թէ Դումպարուի եկեղեցւոյ Տ. Սուքիաս աւագ քահանայի վրայ բեւռվէր պարպող անձանց վերաբերեալ գրութիւնք Դատական նախարարութեան յանձնուած են։

Արդ, կ'իմանանք թէ Պոլսոյ հարցաքննիչ դատաւորք իրենց որոշմնագիրն եւ վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազն ալ իր դատագիրը պատրաստելով, այդ անձինք Ամբաստանիչ ատենին կողմէ ոճրագործ ճանչցուած են։ Այդ խնդրոյն վերաբերեալ գրութիւնք Եղեռնադատ ատենին յանձնուած ըլլալով, դատաստանն ի մօտոյ պիտի տեսնուի։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐՔ

Մայրաքաղաքէս Աթէնքի լրագրաց ուղղեալ հեռագիր մը ծանուցած է թէ հելլենական լրագրաց ի Թուրքիա մտնելուն դէմ դրուած արգելքը վերցուած է։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Յոյն լրագիրք կը ծանուցանեն թէ այսօր թէեւ Յունաց Պատրիարք Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Սրբազանի անուան տօնախմբութիւնն է, սակայն Ն. Ամենապատուութիւն ոչ զոք պիտի ընդունի։

ՐԷՖԹԻԷՅ

Թան տ'Ալէքսանտրի կը ծանուցանէ թէ Պ. Օռնշդայն որ այս միջոցիս մայրաքաղաքս կը գտնուի կայս. կառավարութեան հետ բանակցելու համար Րէֆթիյէի նշման պայմաններուն վրայ, հեռագրած է Եգիպտոսի Նախարարապետ Րիազ փաշային թէ Թուրքիոյ մաքսատանց վերատեսուչ Հասան Ֆեհմի փաշային հետ համաձայնած է վերոյիշեալ կարգադրութեան վերաբերող գլխաւոր պայմանաց վրայ։ Պ. Օռնշդայն կը խոստանայ գոյացեալ կարգադրութեան մանրամասնութիւններն յղել առաջին թղթատարով։

Եգիպտոսի նիւթական շրջանակաց մէջ կը կարծուի եղեր թէ այս մաքսային գործողութեամբ եգիպտական կառավարութիւնը առնուազն 8000 ոսկւոյ շահ մը պիտի ունենայ։

Մ. ԱԶԱՐԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Գորֆուի օսմ. նախորդ ընդհ. հիւպատոս Ազնուաշուք Մանուկ էֆէնտի Ազարեան որ Կալաճի ընդհ. հիւպատոս և միանգամայն Դանուբի միջազգային յանձնաժողովին օսմ. պատուիրակ անուանուած էր, երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ ֆրանսական շոգենաւով։ Ազարեան էֆէնտի, ինչպէս յայտնի է, երկու ամսէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուէր արձակուրդով։

ԱՐԳԻԼԵԱԼ ԼՐԱԳԻՐՔ

[illegible] Պէստ լրագրոյն ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեցաւ։

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐՏԷԶ

Պ. Բօխ անուն մարդ մը, աղերսագիր տալով կայս. կառավարութեան, արտօնութիւն խնդրած է կենդանաբանական պարտէզ մը հաստատել մայրաքաղաքիս մէջ, կայս. կառավարութեան կողմէ յարմար դատուած պայմաններով ու գրութեամբ և ցոյց տրուած տեղւոյն մէջ։

Այս աղերսագիր Վեհ. Սուլթանին մատուցուելով, Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է Բեազըտ Խանէի բարձանց վրայ գտնուած պարապ գետիններու վրայ տեղ մը յատկացնելով, անդ կենդանաբանական պարտէզ մը հաստատել։

Կայս. պալատան առաջին քարտուղարն Աւետարական եւ Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան հաղորդած է կայս. սոյն Իրատէն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, Հալէպի մէջ հոկտեմբեր մէկին 23 հոգի հնտախտէ բռնուելով, ատոնցմէ 10 և առաջուան բռնուածներէն 19 հոգի մեռեր են։ Նոյն օրը Ուրֆայի մէջ եւս հնտախտի 3 դէպքեր պատահած են։

Հալէպի առողջապահական քննիչին կողմէ երէկ եկած հեռագիր մը ծանուցած է թէ նահանգին Հարիմ գաւառակի Րիհանիյէ գիւղին մէջ հնտախտ երեւան ելնելով 20 հոգի բռնուեր, որոնցմէ 12ը մեռեր են։

ԻՍԼԱՄ ՔԱՐՈԶԻՉՆԵՐ

Ըստ տեղեկութեանց Հաքիքաթի, ձեռնհաս իշխանութիւնն որոշած է կարող քարոզիչներ ղրկել Ափրիկէի և այլ վայրերու պէտք եղած տեղերը, զերծ պահելու համար այդ տեղերու իսլամ բնակիչները՝ եւրոպացի միսիոնարներու կրօնական դաւանութեանց վերաբերեալ խաբէութիւններէն։ Նոյնպէս որոշուած է հարկ եղած տեղերն անկելանոցներ և կրթարաններ հաստատել յանուն իսլամութեան։

«ԷՐԹՈՂՐՈՒԼ»Ի ՆԱՒԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ընկղմեալ Էրթօղրուլ մարտանաւու զոհերուն ընտանեաց ի նպաստ 31,728 ղրուշի հանգանակութիւն մը եւս եղած է, որ աւելցնելով նախորդ գումարին՝ 210,643 ղրուշին վրայ, ընդհանուր գումարն եղած է 242,371 ղրուշ։

—Թօրփիտոներու ուսուցման յատուկ [illegible] մարտանաւու, բոլոր թօրփիտոներու և շոգենաւակներու հրամանատարք ու սպայք իրենց կամքով թողած են փետրուարի ամսաթոշակին կէսն ի նպաստ Էրթօղրուլի զոհերուն ընտանեաց։ Այս կերպիւ տասը հազար ղրուշի մօտ գումար մը գոյացած է։

⁂

Աւասիկ Էրթօղրուլ մարտանաւի նաւաբեկութեան պահուն ծովամոյն եղած հրամանատարաց ու սպայից անուններն, թուով 56։

Հրամանատար միրլիվա Օսման փաշա, առաջին մեքենավար գնդապետ Իպրահիմ պէյ, առաջին բժիշկ գնդապետ Հիւսնի պէյ, նաւապետ դեր-գնդապետ Ալի պէյ, նաւապետի օգնական դեր-գնդապետ Ճէմիլ պէյ, երկրորդ նաւապետ Եէնիշէհիրցի հազարապետ Նուրի պէյ, երրորդ նաւապետ Պոլսեցի հազարապետ Մէհմէտ պէյ, չորրորդ նաւապետ Թոսոնցի հազարապետ Էօմէր պէյ, երկրորդ մեքենավար Գասըմ Փաշացի հազարապետ Հաճի Ահմէտ պէյ, երկրորդ բժիշկ դեր հազարապետ Եասէֆ էֆէնտի, նաւագնացութեան պաշտօնակալ Պէշիքթաշցի դեր-հազարապետ Հասան Թահսին էֆէնտի, Թօրփիտօի ուսուցիչ Գաստըմօնցի դեր-հազարապետ Րէշատ էֆէնտի, հինգերորդ նաւապետ դեր հազարապետ Պոլսեցի Թէվֆիգ էֆէնտի, չորրորդ մեքենավար Եյուպցի դեր-հազարապետ Շէվգը էֆէնտի, առաջին քարտուղար Գասըմ-Փաշացի Ճէմալ էֆէնտի, Թնդանօթաձիգ զօրաց հարիւրապետ Եանեացի Ճէլալ էֆէնտի, գումարտակի սպայ Գասըմ-Փաշացի հարիւրապետ Համտի էֆէնտի, Տավուտ Փաշացի հարիւրապետ Խուլուսի էֆէնտի, Եէնի Ջէշմէցի հարիւրապետ Նուրի էֆէնտի, Պոլսեցի հարիւրապետ Էօմէր Լութֆի էֆէնտի ու Գասըմ Փաշացի հարիւրապետ Մէհմէտ Էօմէր էֆէնտի, մեքենավար Պոլսեցի Մէհմէտ Ճէմալ էֆէնտի, Թոփխանէցի հարիւրապետ Սալիհ էֆէնտի, մեքենավար Եյուպցի հարիւրապետ Արիֆ էֆէնտի, նաւագնացութեան պաշտօնակալի օգնական Պէյքօզցի Նէճիպ էֆէնտի, երկրաչափ Ճիպալիցի տեղակալ Ահմէտ էֆէնտի, Պէշիկթաշցի Րիզա էֆէնտի, Գասըմ Փաշացի Ասաֆ էֆէնտի, Մէհմէտ Իսմայիլ էֆէնտի, Պէյքօզցի Իզզէթ էֆ., երկրաչափ Գասըմ Փաշացի տեղակալ Ալի էֆէնտի, երկրաչափ Քիւչիւք Բազարցի տեղակալ Հաշիմ էֆէնտի, երկրաչափ Թոփխանէցի տեղակալ Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆէնտի, երկրաչափ Խասգիւղցի տեղակալ Ահմէտ Էյուպ էֆէնտի, երկրաչափ Սիւտլիճէցի տեղակալ Շէմսէտտին էֆէնտի, երկրաչափ Գասըմ Փաշացի տեղակալ Պասրի էֆէնտի, երկրաչափ Ունգափանցի տեղակալ Իպրահիմ Շէվգը էֆէնտի, երկրաչափ Գասըմ Փաշացի տեղակալ Սաֆվէթ էֆէնտի, երկրաչափ Գասըմ Փաշացի տեղակալ Հասան Թահսին էֆէնտի, մեքենավար Պոլսեցի տեղակալ Սատըգ էֆէնտի, մեքենավար Պոլսեցի տեղակալ Ալի Րիզա էֆէնտի, Մեքենավար Քիւչիւք Մուսթաֆա Փաշացի տեղակալ Ֆէվզի էֆէնտի, մեքենավար Գասըմ Փաշացի տեղակալ Քեմալ էֆէնտի, շինութեան պաշտօնեայ Սուլթան Սէլիմցի տեղակալ Ալի էֆէնտի, երկրաչափ Գուլագսըզցի դեր-տեղակալ Ալի Արիֆ էֆէնտի, երկրաչափ Գասըմ Փաշացի դեր-տեղակալ Շէմսի էֆէնտի, երկրաչափ Գասըմ Փաշացի դեր-տեղակալ Ահմէտ Զիհնի էֆէնտի, երկրաչափ Գասըմ Փաշացի Մէհմէտ Զիհնի էֆէնտի, երկրաչափ Պալատցի դեր-տեղակալ Սալիհ էֆէնտի, Ջէշմէցի դեր-տեղակալ Մուսթաֆա Ֆէհմի էֆէնտի, վիրաբոյժ Գասըմ Փաշացի Շէվքէթ էֆէնտի եւ գործաւորք Սիւրմէնէցի Օսման, Տավուտ Փաշացի Հիւսնի, Էրէյլիցի Հիւսէյին Ահմէտ, Բալըքչըցի Սիւլէյման և Պոլսեցի Էմրուլլահ։

Նոյն նաւաբեկութենէն ազատած են հետեւեալ հրամանատարք եւ սպայք, թուով վեց։

Երրորդ մեքենավար Գասըմ Փաշացի դեր-տեղակալ Մէհմէտ Արիֆ էֆէնտի, երկրորդ քարտուղար Օֆցի Մուսթաֆա էֆէնտի, երրորդ կարգի իմամ Շիլէցի Հաֆըզ Ալի էֆէնտի, մեքենավար Պոլսեցի հարիւրապետ Մէհմէտ Ալի պէյ, նաւագնացութեան սպայ Էտիրնէ Գարըշի տեղակալ Իսմայիլ էֆէնտի եւ լուսանկարի պաշտօնեայ Պէշիքթաշցի դեր-տեղակալ Հայտար էֆէնտի։

Վեհ. Սուլթանն հրամայած էր որ զոհերուն այրիներուն և որբոց վճարելի ամսաթոշակը սովորական չափէն աւելի վճարուի։ Արդ, կայս. սոյն Իրատէին համաձայն՝ Միրլիվայի այրիներն ու որբերը որք սովորաբար 1375 ղրուշ կ'ստանային, 2730 ղրուշ պիտի ստանան, գնդապետինը՝ 733ի տեղ՝ 1466 ղրշ., դեր-գնդապետինը՝ 510ի տեղ՝ 1010 ղրշ., հազարապետինը՝ 418ի տեղ՝ 838 ղրշ., առաջին դեր-հազարապետինը՝ 289ի տեղ՝ 578, երկրորդ դեր-հազարապետինը՝ 252ի տեղ՝ 506 ղրուշ, հարիւրապետինը՝ 137ի տեղ՝ 274 ղրուշ, տեղակալինը՝ 92ի տեղ՝ 184 ղրուշ, դեր-տեղակալինը՝ 82ի տեղ՝ 164 ղրուշ և յիսնապետի, տասնապետի ու պարզ զինուորաց՝ այրիները՝ 33ի տեղ՝ 100 ղրուշ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Երէկ և այսօր Ղալաթիոյ Պորսային մէջ օսմանեան արժեթղթոց գներն զգալի անկում մը կրելու վրայ են։ Բոնսալիտէն որ երէկ իրիկուն 19 ղրշ. 29 փարայ էր, այս առաւօտ մինչեւ 19·16 իջաւ։ Թահվիլաթը Օսմանիյէն որ, ինչպէս երէկ նշանակեցինք, 81·15 էր, երէկ իրիկուն 80 ղրշ. 30 փրյ. մնալէ յետոյ, այսօր ժամը 5ին միջոցները մինչեւ 77 ղրշ. 30 փրյ. իջած էր։ Իսթիգրազը Տախիլի վրայ ընդհանրապէս գործ չըլլար, նոր արժեթղթոց (Թահվիլաթը Օսմանիյէ) հրապարակ ելլելէն ի վեր։ Րումէլիի երկաթուղեաց պարտատոմսք որք երէկ 79 ¼ Ֆր. էին, այսօր 78 ¼ի իջած են։

Զմիւռնիոյ պատուաւոր վաճառականներէն Մեծ. Նուպար էֆէնտի Տիրացուեան, քեռայր Բարձր. Նուպար փաշայի մօր, որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր շաբաթէ մ'ի վեր, այսօր մեկնեցաւ ի Զմիւռնիա։

—Միջերկրականի Ֆրանսական Նաւատորմը Իզմիրէն մեկնելով ուղղակի Պէրութ պիտի երթայ։

—Օսմ. կայս. Պանքայի գլխաւոր պաշտօնատարներէն Խաւարդս էֆ. ընտանեօք մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս, ձմեռը Եւրոպա անցունելու համար։ Խաւարդս էֆէնտի վեցամսեայ արձակուրդ ստացած է իւր անձնական վատառողջութիւնը դարմանելու համար։

—Բ. Դուռը վաւերացուցած է Վանայ պարսկական նորընտիր ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Հիւսէյին խանի պաշտօնը։

—Թաղապետութեան Ա. շրջանակի արկղակալ Մուսթաֆա էֆէնտի երէկ յանկարծամահ եղաւ։

—Եէտի Գուլէի մէջ կառուցեալ կաղարանի բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի օր։

—Սէլանիկի Փօռօ Մոնիթօրէօ անուն յունարէն լրագիրն, որ անպայման կերպիւ դադարման դատապարտուած էր, հրատարակուելու հրաման ստացած է։

—Նախընթաց գիշեր, ի Մաքրիգիւղ տան մը ներքեւ գտնուած խանութի մը փեղկերուն միջեւ լաթի կտորներու մէջ դիւրավառ նիւթեր դրուած էին, սակայն դրացիք տեսնելով վտանգին առաջքն առին։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք մէկ քանի կասկածելի մարդեր ձերբակալեցին, որոնցմէ միոյն ձեռքերը քարիւղ կը հոտէին։

—Ձեռնհաս իշխանութիւնն որոշած է կառավարական պաշտօնատան համար նոր շէնք մը կառուցանել յԵնիգիւղ։

—Քաղաքապետութեան անասնաբոյժ քննիչ Հայտար պէյ, որ Զաթալճա ղրկուած էր, հաստատած է թէ Պուլկարիայէն ու Արեւելեան Րումէլիէ բերուած ոչխարներու մէջ հիւանդութիւն կայ։

—Ելմտական նախարարութիւնն ի մօտոյ մէկ մէկ ամսաթոշակ պիտի վճարէ կառավարական բոլոր պաշտօնէից և քարտուղարաց։

ՀԵՌԱԳԻՐ ԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 14Ի

ՎԱՐՇԱՒԱ.—Ռուսիոյ կայսերական ընտանիքը Սքիերնիէվիցէն աստ հասաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ կայսրն, ընդունելով Իտալիոյ դեսպանն որ իրեն մատոյց Ումպերդոյ Թագաւորին կիսարձան, յայտարարեր է թէ ընդհանուր քաղաքականութեան արդի կացութիւնը կարի գոհացուցիչ է։

ՑԷԹԻՆԷ.—Լայխթէնպէրկի Դուքսն ու Դքսուհին աստ հասան։ Ընդունելութիւնը շատ հանդիսաւոր էր։ Նիքոլա իշխանն ընդ առաջ գնաց մինչեւ Եէկիչ։

ՊՐԱՇՈՎ.—Ռումանիոյ Թագաւորը, Գահաժառանգ իշխանին և Նախարարապետին հետ, աստ հասաւ, անհուն ամբոխի մը ցնծալից ցոյցերովը ողջունուելով։ Գիւղացի մը խանդավառ խօսքեր արտասանեց, որոց Թագաւորը պատասխանեց։ Փողոցներուն մէջ կառքով շրջագայութեան ատեն, Թագաւորը ժողովրդային ցնծալից ցոյցերու առարկայ եղաւ։

ՍՈՖԻԱ.—Սինոդն ի նիստ հրաւիրուած է ի Սոֆիա։ Նախագահը, Ռուսճուքի մետրապոլիտ Տ. Կրիկորիոս, և Սամոքովի մետրապոլիտն արդէն հասած են. միւս անդամները կ'սպասուին։—Այսօր բժիշկները թեթեւ բարւոքում մը գտան Պ. Սդամպուլովի վիճակին մէջ։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ

ԼԻՍԲՈՆ.—Նոր նախարարութիւնը կազմուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Պ. տ'Ապրէօ տը Սուզայի, որ միանգամայն ստանձնած է պատերազմական գործոց նախարարութիւնը։

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Կը հաւաստեն թէ արտաքին գործոց նախարարը կը խնդրէ դատ բանալ այն եկեղեցականներուն և եկեղեցական ատենապետներուն դէմ, որք Սարագոսայի կաթոլիկ Համաժողովին մէջ Ումպերդոյ Թագաւորին դէմ խօսած էին։

ԱՐԿԱԾՆԵՐ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 14Ի

ՓՐԱԳԱ.—Քարլ կամուրջը քանդելու համար կատարուած աշխատութեանց միջոցին, կամուրջին կամարներէն մին մասամբ փլաւ։ 14 հոգի վիրաւորուեցան, որոց երկուքն ամրաշէն զօրաց սպայներ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Գլասկովի մեծ գործարանն (անունը չէ յիշուած) հրոյ ճարակ եղաւ. մէկ քանի հոգի մեռան և շատեր վիրաւորուեցան։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՊՐԷՍԹ, 14.—Ֆրանսական կառավարութիւնը պաշտօնապէս ռուս կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ դրաւ զՊ. Մէսիէն, տնօրէն Մուլէն-Պլանի վառօդագործարանին, վարելու համար Պետրսպուրկի վառօդագործարանին շինութիւնն եւ տեղաւորումը։

ՄԱՔ ՔԻՆԼԻԻ ՕՐԷՆՔԸ

ՓԱՐԻԶ, 14.—Անհիմն է այն լուր թէ Գերմանիա եւրոպեան կառավարութեանց առաջարկեր է միահաղոյն միջոցներ ձեռք առնուլ Մաք Քինլիի օրէնքին դէմ։ Սա միայն իրաւ է թէ զանազան կառավարութեանց միջեւ կարծեաց փոխանակութիւն մ'եղած է, բայց որոշ առաջարկութիւնք չեն մատուցուած։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 14.—Կը ծանուցուի թէ ի Փարիզ սեղանաւորաց խմբակ մը գնած է 30 միլիոն ֆրանքի սերպ արժեթուղթ։—Ի Փարիզ նոյմ. ամսուն դրամատուն մը պիտի կազմուի օտար արժեթղթոց համար, 80 միլիոն ֆր. ի դրամագլխով, որոյ 20%ը վճարեալ։ Պարտատոմսեր պիտի հանէ՝ պետական արժեթղթովք երաշխաւորեալ։ Շահակից են Վիէննայի Լէնտէր պանք, Օսմ. Պանքան և գերմանական և ֆրանսական մի քանի դրամատունք։

ՓԱՐԻԶ, (Ա. Հ. Գ.)—Ելմտական Յանձնաժողովն ստուար մեծամասնութեամբ մերժեց Ելմտական նախարար Պ. Ռուվիէի մատուցած առաջարկներն և օրինագծերը, ի մասին այն նոր տրոց զորս Նախարարը կ'ուզէր ընդունել տալ Երեսփոխանաց ժողովին։

ՎԻԷՆՆԱ, (Ա. Հ. Գ.) — Պուլկարիոյ, Իտալիոյ և Աւստրիոյ միջեւ առեւտրական կարգադրութիւնք վերջնապէս յանգելու և մինչեւ իսկ ստորագրուելու վրայ են։

ՊԵՐԼԻՆ, (Ա. Հ. Գ.) — Գերմանական փոխառութիւնը կրկնապատիկ ստորագրուեցաւ։ Պրուսէլ և Ամսդէրտամ մեծ բաժին ունին այս գործին մէջ։

ՎԻԷՆՆԱ, (Ա. Հ. Գ.)— Օսմ. Ծխախոտի Րէժիին այս տարուան շահաբաժինը 14 ֆրանքը չպիտի անցնի։

ԼՈՆՏՐԱ, (Ա. Հ. Գ.) — Անձկութիւնը մեծ է հրապարակին վրայ, որովհետեւ իբր մօտալուտ կը ծանուցուին երկու երեք խոշոր սնանկութիւններ։

ԳԱՀԻՐԷ, (Ա. Հ. Գ.) — Եգիպտական կառավարութիւնն որոշեց Նեղոսի վրայ նոր կամուրջ մը շինել Մասուայի և Թալքայի միջեւ՝ Աղեքսանդրիոյ և Զակազիկի գծերն հաղորդակցութեան մէջ դնելու համար։ Կամուրջին համար 30,000 անգլ. ոսկի ծախք պիտի ըլլայ։

ՀՌՈՄ, (Ա. Հ. Գ.)—Ամերիկեան Տիեզերական Դրամատունը Հռոմի մէջ մասնաճիւղ մը պիտի հաստատէ 25 միլիոն ֆրանք դրամագլխով։ — Վերջին օրերս իտալական արժեթղթոց վրայ տեսնուած անկումն յառաջ կուգայ սա բանէն թէ Պ. Գրիսպի իր ճառին մէջ ելմտական խնդրոյն վրայ չխօսեցաւ. այս մասին նախարարապետին լռութիւնը սաստիկապէս կը քննադատուի. մնաց որ, այսօր կը հաստատուի թէ ճառին թողած տպաւորութիւնն ընդհանրապէս գէշ է։

ՏՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 3 Հոկտ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	108 ⅜
3 » Փարիզի » (ֆրանքով)	23 22 ½

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ իրիկուն գոց. [illegible]	19 29
[illegible]	19 22
[illegible]	19 16
Թահվիլաթը Օսմանիյէ երէկ իրիկուն	80 30
» » ժամ 5ին	77 35

[illegible]

[illegible]	Ա. [illegible]	41
»	Բ. »	23
»	Գ. »	19 22

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ

[illegible]	[illegible]	5 3
[illegible]	[illegible] »	9 24
[illegible]	» »	7 2
[illegible]	» »	4 36
[illegible]	» »	510
[illegible]	Ֆր.	73 ¼
[illegible]	Գ. »	152

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Փարիզ, 14 Հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 55 [illegible]

[illegible] 3 %	93 57 ½
» » 4 ½ %	106 45
Օսմանեան [illegible]	18 12 ½
[illegible]	79 50
» [illegible]	311 25
[illegible]	618 12 ½
[illegible]	773 75
[illegible] 5 %	94 10
[illegible] 5 %	475
[illegible] (1890)	400
[illegible]	490
[illegible]	845

Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	452	50
Սուէզի ջրանցք	2372	50
Սպանիական արտաքին	75	7/16
Ռիօ Թինթօ	608	75
Մերիտիոնօ	697	50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25	27 1/2
Լոնտոն, 14 Հոկտ. ժամ 6 վայր — երեկոյ		
Անգլ. քոնսոլիտէ	94	11/16
Օսմ. » Սերի Գ.	18	
» » » Ա.	41	
» » » Բ.	23	
» » » Դ.	18	
Փոխառութիւն 1877	100	1/2
Պանք Օթօման	14	7/16
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	96	3/8
» առանձ. (փրիվիլեժիէ)	91	
Տայրա Սանիէ	—	—
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոդշիլտ)	102	1/2
Հելլենական 5 %	92	1/4
Մօնօփոլ »	76	7/8
Ռուսական 1889	97	
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25	27
Վիեննա, 14 Հոկտ. ժամ — վայր —		
Օսմանեան երկաթուղի	38	25
» Թէմբէքի բաժնեթուղթք	135	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	114	55
Պէրլին, 14 Հոկտ. ժամ — վայր —		
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20	35
Ռուսաց թղթադրամ	252	25
Օսմանեան երկաթուղի	80	50
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Գ.	18	30

Պ. ՊՕՊՈՎ

ԵՒ ԻՐ «ՂԱՐԱ ՂՈՒՇ»Ը

Բօթիի ազգայիններէն Պ. Կարապետ Պօպովի մահը ծանուցուեցաւ այս օրերս։ Այդ անուն կը յիշեցունէ ինծ մանրադէպ մը զոր սեղանի վրայ, գինւոյ բաժակներու շոգւոյն ազդեցութեան տակ, պատմած է Պաթումի Տ. Կոստանդ քահանայն։ Զունենալով ուրիշ տեղեկութիւն հանգուցելոյն կեանքին վրայ, գուցէ ի դէպ չի համարուէր այս հակիրճ յիշատակութիւն. բայց պատմութիւնը, թէպէտ ինքնին աննշան, ի յայտ կը բերէ ժելամաղձոտ ու տխրատուր կեանքն այն կարգ մը հազուագիւտ անձանց որք կարծես աշխարհ կուգան առանձինն ապրելու, աշխատելու և բարիք գործելու համար միայն, աննշան, անըմբռնելի փոքրիկ հաճոյքներ միայն զգալով, մանկան մը պէս։ Այդ դասակարգի բարերարաց կը պատկանէր նաեւ Պօպով. առտնին կենաց մէջ իր բոլոր խանդաղատանքը, իր բոլոր գորովը կեդրոնացուցած էր արծուի մը վրայ զոր կը սիրէր կաթոգին։ Օր մը, —Տ. Կոստանդ քահանան Բօթի գտնուած Թըլականին, —ստիպողական հրաւէր մը կըստանայ Պ. Պօպովէն և կը փութայ անոր տունը երթալ։ Պ. Պօպով տրտում է եւ գրեթէ արտասուալից աչօք։

—Ի՞նչ կայ, հէր օրհնա՛ծ, անցած ըլնի։

Մեծահարուստ վաճառականը չի պատասխաներ, այլ նշանացի ցոյց կուտայ ոսկեզօծ խոշոր վանդակը որուն մէջ ընկողմանած է իր սիրական արծիւը, —ղարա ղուշը, —գլուխը մէկ կողմ հակած, կտուցն անշարժ, աչքերն անկենդան։ Մեռած է։

—Դու ողջ կենաս, Պ. Պօպով, կ՚ըսէ Տ. Կոստանդ, այս ալ տխրելու բա՞ն է։

—Տէր հայր, կը հառաչէ Պ. Պօպով, մի բանով միայն կարող եմ մխիթարուել մի քիչ։

—Հրաման արէք, պարոն։

—Ա՛խ, տէր հայր, չեմ համարձակում ասել... մի խնդիրք ունիմ ձեզ։ Ղարաղուշիս վրայ մի հոգեհանգիստ կարդայիր։

Քահանայն դժուարաւ կը զսպէ խնդուքը։

—Հանա՞ք էք անում, Պ. Պօպով։

—Ո՛չ, տէրտէր։ Ճշմարիտ ասում, մեծ խեր արած պիտի լինէք ինձ։

—Բայց, աղաչումեմ, Պ. Պօպով, ո՞ր տեղ տեսնուած է որ սատկած կենդանու վրայ աղօթք կարդան։

—Ո՞վ պիտի իմանայ, տէր տէր, մենք երկուքս ենք այս տեղ։ Փող էլ կը նուիրեմ ձեզ. քսան մանէթ բաւակա՞ն է։

—Անհնար է ինձ այդպիսի բան անել, քառասո՛ւն ալ եթէ տաք։

—Յիսուն մանէթ կըտամ, տէրտէր, աւետարան մի՛ կարդաք, գոնէ մէկ հոգւոյ ասէք։

—Վեհափառը որ իմանայ ի՞նչ կ՚ասէ, օրհնա՛ծ։ Փիլոնէս կը զրկուեմ։

—Գոնէ մէկ «Հայր մեր» ասէք անձայն։

Խեղճ Պ. Պօպով հեծկլտալով պաղատագին ձեռքեր կ՚առնուր ու կը ջանար համոզել քահանայն՝ ժամուցն աւելցունելով։

Ծարահատեալ, վերջին զիջում մը կ՚ընէ.

—Հարիւր մանէթ կըտամ, գոնէ խաչակնքեցէք ղարա ղուշիս վրայ. մեղք է։

Տ. Կոստանդ կ՚սկսէր վարանիլ։ Այս վայրկենին խուցին դուռը կը զարնուի եւ Պ. Պօպովի մէկ բարեկամը ներս կը մտնէ։ Բօթիի մաքսատան գլխաւոր պաշտօնատարներէն էր, հայ մը։

Տ. Կոստանդ անոր դատաստանին կը յանձնէ խնդիրը, վասն զի չէր ուզեր Պ. Պօպովի նման երեւելի ու բարեսիրտ անձի մը սիրտը կոտրել։ Բարեկամը, աւելի խստակրօն քան քահանայն, կը նեղանայ նոյն իսկ այսպիսի առաջարկութիւն մը եղած ըլլալուն դէմ, ու Տ. Կոստանդի թեւէն բռնելով դուրս կը հանէ, ըսելով.

—«Ինծ հետ եկո՛ւր, տէրտէր, այդքան փող ես էլ կը նուիրեմ քեզ՝ որպէս զի հոգւոյը չ՚ասես»

Ու խեղճ Պ. Պօպովը առանձին կը թողուն իր ղարա ղուշի դիակին հետ, անմխիթար ու սգաւոր...։

Յաջորդ օրը, Տ. Կոստանդ ծրար մը կ՚ստանայ, որ քահանայական հանդերձից յատուկ կերպասներ կը պարունակէր աւելի քան հարիւր րուբլի արժողութեամբ։ Մաքսային պաշտօնատարը ղրկած էր զայն, յարգելով իր խոստումը։

Երբ Պաթումի մէջ, Տ. Կոստանդ Հայրը՝ իր ալեխառն փառաւոր մօրուքին տակէն որոտագին քրքիջներ բառնալով կը պատմէր մեզ այս մանրադէպն, ունկնդրաց մին, մէջերնուս ամենէն աւելի համարձակախօսն, յարեց հեգնութեամբ.

—Էհ, կարճ կապէ, տէրտէր, եթէ այդ բարեկամը քիչ մը ուշ վրայ հասած ըլլար ու Պ. Պօպով ժամուցը երկու հարիւր մանէթի բարձրացնէր, ա՛լ չէիր դիմադրեր։

—Ո՜վ գիտէ, ըսաւ քահանան, որուն աչքերուն մէջ շլացում մը նշմարեցինք այդ բոպէին։ Ու կախեթու գինւոյ բաժակները լեցնելով, մեզ հրամցուց «Պ. Պօպովի կենացը» ըսելով։

Տ. Ա.

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ե

ՋԵՌՈՒՑՈՒՄՆ

Մեր բնակութեանց բարեխառնութիւնը միեւնոյն աստիճանի մէջ պահելու համար արուեստական ջերմութեան գործածութիւնը մարդկային կենաց պիտոյից մին է, ո՛չ բացատրութեան և ո՛չ ալ մեկնութեան կը կարօտի։ Սակայն առողջապահական տեսակէտով ջերմութիւնը մարդուն վրայ եղած արտաքին ազդեցութեանց ամենազօրն լինելով մեզ հարկ է ջեռուցման համար գործածուած տարբեր գործիներուն վրայ խօսիլ։ Ո և է ջերմութեան գործիներու առողջարար պայմաններն հետեւեալներն են. 1. բարեխառնութեան աստիճանի ըստ բաւականի բարձրութիւնը. 2. թէ չորութեամբ եւ թէ առողջութեան վնասակար կազերով կամ ծուխով օդին ապականութիւնը. 3. սենեակի օդի յարատեւ փոփոխութիւնը։

Ամէն ջեռուցման գործի երկու գլխաւոր մասերէ կը բաղկանայ, հնոցն և խողովակներն. այս երկրորդ մասն մէկ կողմանէ վառարանին մէջ այրումէ յառաջ եկած ածխային թթուով լի օդը մթնոլորտին մէջ կը թափէ և միւս կողմանէ վառարանին մէջ նոր օդ կը մտցնէ եւ որչափ այս խողովակ բարձր լինի այնչափ օդի մուտքը ուժով կը լինի։

Պատի մէջ շինուած վառարաններն (cheminée) ամենէն աւելի առողջապահական են։

Վառարան մը լաւ շինուած ըլլալու համար, պէտք է որ օդը ըստ բաւականին և կանոնաւոր կերպով քաշէ, եւ այս՝ խողովակը բնակարանին տանիքէն աւելի բարձր երկարելով և հնոցին վերի անկիւնները կլոր շինելով կը լինի։ Այսպէս շինուած վառարան մը (cheminée) երբեք չը ծխեր, միայն թէ որ և է պատճառաւ խողովակները չը գոցուին. երբեմն կը պատահի որ վառարանը ծխի երբ հովը սաստիկ լինի, այն ատեն պէտք է որ խողովակին վերի ծայրը կնգուղ (cape) մը լինի որպէս զի կնգուղը հովուն հակառակ կողմը դառնալով վառարանը չը ծխի։

Այս տեսակ վառարաններու գլխաւոր անտեղութիւնն է միայն իրենց դէմը եղած սենեկին մասը տաքցնել և գոյացեալ ջերմութեան մեծ մասը կորսնցնել. թէպէտ այս առարկութիւն իրաւացի է, սակայն այս անպատեհութիւն այնպիսի առաւելութեամբք կը փոխարինի որ լուրջ նկատողութիւն չառնուիր. վառարանի շնորհիւ սենեակին օդը միշտ կը մաքրուի, բաց աստի բոցի ոլորումներն մարդ տեսնելով կ՚զրօսնու. թէպէտ մաս մը ջերմութիւն կը կորնչի, սակայն բոցին լուսեղէն ցոլացմամբն այս կորուստը մեծաւ մասամբ կը նուազի։

Աւելորդ չենք նկատեր հոս դնել վառարանի խողովակին կրակը մարելու միջոցները։ Բորբոքման առաջին նշանին պէտք է ափ մը ծծումբ նետել ո՛չ թէ բոցերուն վրայ, այլ կէս վառուած փայտերուն վրայ. խեղդող ծծմբային թթուի (acide sufureux) սաստիկ արձակում տեղի կունենայ որ կրակը կը մարէ. փոխան ծծումբի կրնանք նաեւ գործածել անուշադր (sel ammoniaque) կամ տանց մէջ գործածուած կերակուրի աղն, որոնք նոյնպէս բոցը կը մարեն։ Խեցեղէն վառարաններն (poêle en faïence) միայն գործածուելու են սենեկաց մէջ. բոլոր միւս դրութեանց վրայ շինուած վառարանները մեր բնակարաններէն դուրս վանելու ենք, քանզի այս դրութեանց վերաբերեալ վառարանները սենեակին օդը սաստիկ կը տաքցնեն և ածխային թթու կ՚արձակեն և օդին բարեխառնութիւնը միեւնոյն աստիճանի մէջ պահելէն զատ երկար ատեն իրենց ջերմութիւնը կը պահեն իրենց մէջ. թափծօ երկաթէ շինուած վառարաններն ամենէն գէշ տեսակն են. սակայն շատ տանց մէջ մինչեւ ցարդ կը գործածուի, ուստի հարկ կը համարինք քանի մը խրատներ դնել հոս այս տեսակ վառարաններու նկատմամբ. 1. պէտք է որ երկաթեայ վառարանը լաւ քաշող ծխան մը ունենայ. եթէ լաւ չը քաշեր պէտք է ծխանը երկարել որ լաւ քաշէ. 2. պատուհաններն և դուռները բաց թողլու է առաջին վայրկեաններուն մէջ որպէս զի խողովակներուն մէջ օդային սաստիկ հոսանք մը հաստատուելով այրումէ յառաջ եկած վնասակար մարմիններն դուրս թափելով խողովակին մէջի օդը տաքցնայ, եւ այս՝ օդային հոսանքի հաստատման ապահովութիւն մըն է. 3. երբեմն սենեակին օդը պէտք է փոխել մանաւանդ երբ փոքր ինչ հոտ լինի. 4. գիշերը վառարանը պէտք է մարել. ընդհանրապէս տասն երկու խորանարդ մեթր տարածութիւն ունեցող սենեակ մը 2-3 ժամուան մէջ բաւական կը տաքնայ, ուրեմն աւելորդ է այնուհետեւ վառարանը վառել աւելի ջերմութիւն գոյացնելու համար, քանզի գլխու ցաւ կը պատճառէ. իսկ երբ սենեակին բարեխառնութեան աստիճանը իջնայ նորէն վառել հարկ կը լինի. 5. սենեակին օդը չափազանց չը չորնալու համար պէտք է վառարանին վրայ երկաթեայ կամ թանգեայ ամանով ջուր դնել, զոր ջերմութիւնը հետզհետէ կը գոլորշացնէ. 6. սենեակի բարեխառնութեան աստիճանը 18-20 աստիճանը անցնելու չէ ինչ դրութեամբ որ շինուած լինի վառարանը։

Վառարաններու մի գլխաւոր անպատեհութիւնն՝ խողովակներն յաճախակի մաքրել տալու հարկադրութիւնն կրնայ սեպուիլ, սակայն այս անպատեհութիւն վառարաններու վերագրելի չէ, այլ զայն գործածողաց. նեղ խողովակները 8—10 օրն մաքրել պէտք է, միջին տրամագծով եղածներն ամիսն մի անգամ, իսկ լայն խողովակները տարին մի անգամ։

Ջերմարաշխով (caloirfére) ջեռուցումն թէպէտ յանձնարարելի է, սակայն դժբախտաբար բազմածախս է, ջերմարաշխ ունեցող տանց մէջ հնոցը տանը գետնայարկը գտնուած մառանին մէջ զետեղուած է որմէ խողովակներով ջերմութիւնը տան սենեկաց մէջ կը բաշխուի։

Կրակարաններն (մանկալ) որոնք մինչեւ ցարդ կը գործածուին, մեր տուներէն խստիւ վանելու եմք, քանզի սենեակին օդը ապականելով կը տաքցնեն, ինչ որ առողջապահական չէ։ Ասոր համար գործածուած թօնիրները կրակարաններու անպատեհութիւնն ունին, իսկ եռացեալ ջուրով լի երկաթեայ ամաններու իբր ոտից կամ ձեռաց ջեռուցիչ գործածութիւնը երբեք անտեղութիւն մը չունի։

Կազի վառարաններու (cheminée à gaz) գործածութիւնը դիւրին է, կրնանք անմիջապէս կրակը մարել, հրահրել կամ անոր ոյժը տկարացնել, ըստ հաճոյից, գըլխաւոր ծորակին միջոցաւ, բայց այս կերպ ջեռացումը շատ բազմածախս է և խողովակի ամենափոքր պատառուածք մը կազը խոյս տալով ընչարգելութիւն կամ պայթում յառաջ կրնայ բերել։

Բարիզի վառարաններն ալ լաւ չեն, քանզի, եթէ շատ կը տաքցնեն, բազմածախս են եւ գէշ հոտ մը կը բուրեն սենեկին մէջ որ վնասակար է թոքերու, ասկէ զատ քիչ մը անզգուշութիւն հրդեհ կրնայ պատճառել։

Ամենէն լաւ կիզանիւթն փայտն է, ջեռուցման համար գործածելի փայտն փեկոն (hêtre), կաղնի (chêne), նշդարի (charme) կամ կնձնի (orme) ըլլալու է որոնք ծանր ծանր վառելով շատ ջերմութիւն յառաջ կը բերեն. ճերմակ փայտերն շուտ կը վառին, շագանակի և ռետնաբեր (résineux) փայտերն, որք են եղեւին, շոճի, բեւեկն և այլն գործածուելու չեն, քանզի կայծ կ՚արձակեն որ վտանգաւոր կրնայ լինել, շատ կը մխան և սենեակին մէջ անհաճոյ հոտ կը բուրեն։ Փայտն որչափ չոր լինի այնչափ աղէկ է. մեծ քաղաքաց մէջ հանքային ածուխն ալ կը գործածուի որոնցմէ գետնածուխն (houille) կամ գետնածխակը (coke) գործածելու է միայն։

ՏՈՔԹ. Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԼԱՎԻԺԸՐԻ

ԵՒ

ԿԱՐՔԵԴՈՆ

Ֆրանսայի մէջ այժմ այս պատկառելի մարդուն վրայ կը խօսուի գրեթէ. ամեն հանդէս հրատարակած է անոր պատկերը։ Այս բարձրաստիճան եկեղեցականը 1825 Հոկտեմբեր 31ին Պայոն քաղաքը ծնած է, այսինքն այս ամսոյ վերջը 65 տարեկան պիտի ըլլայ։ Բարիզու համալսարանէն աստուածաբանութեան վարդապետ ելաւ և մեծ փափաքանօք ուսումնասիրեց եկեղեցական պատմութիւնը։ 1856ին Սորպոնի մէջ իր աշխատած դասերուն հաւաքածոյն, «Նախադրութիւն սխալմանց յանսենեան վարդապետութեան» անունով, հրապարակ հանած է։

Հռովմի պալատան մէջ բազմաթիւ պատուաւոր պաշտօններ կատարեց, ուր տասներկու բարձրաստիճան եկեղեցականներէ կազմուած Դատարանին մէջ Ֆրանսայի աթոռը բազմեցաւ։ 1863ին Նանսի քաղաքին եպիսկոպոս անուանեցաւ։ Ցետոյ հասարակաց կըրթութեան կայսերական խորհրդին անդամակցեցաւ։ 1867ին հրովարտակ մը զինքը Ալճէրիոյ արքեպիսկոպոսութեան աթոռին կոչեց։ Անդ մեծ հաստատութիւններ կանգնեց, ի մէջ այլոց սովէն մեռնող Արաբաց որդւոցը խնամելու համար որբանոց մը, վանք մը, կղերանոց մը ևն։ Այդ ժամանակէն ի վեր Լավիժըրի Կարդինալը Կարքեդոնի արքեպիսկոպոս կը կոչուի, և Սահարայի, Սուտանի, հասարակածային Ափրիկէի մէջ Սէնթ-Ան տը Ժերիւզալէմ կարդին առաքելական գործակատար է։ 1882 մարտ 27ի կոնսիստորիային որոշմամբ կարդինալ եղաւ։

Այս մարդը ճշմարիտ ախոյեան մ՚է գերեվաճառութեան դէմ. անոնք որ Պելճիոյ դեսպանախորհուրդին մէջ մեծ վիճաբանութիւններով այդ սոսկալի հաւաճարակին դէմ դնել մաքառեցին, այս միակ անձին տեսած գործին իսկ չկրցան հաւասարեցնել իրենց աշխատքին արդիւնքը։

Իր վանքին մէջ կղերանոց մը հիմնած է ուր կը դաստիարակուին այն միսիոնարք որք ամեն տարի բազմութեամբ կ՚երթան Ափրիկէի ներսերը, մինչեւ Նեղոսի բղխման վայրերը, Ալպերդ Նիանզա և Թանկանիքա լճերուն շուրջը, մինչեւ Քոնկոյի ափունքը քարոզելու քրիստոնէութիւնը եւ մարտնչելու գերեվաճառութեան դէմ. Սոքա Ափրիկէի մէջ Սպիտակ Հայրեր անուամբ ծանօթ են։

Առաջին անգամ ղրկուած Սպիտակ Հայրք իրենց վերադարձին սարսափեցուցին զինքը՝ գերեվաճառաց անհուն խժդժութեան և խափշիկ գերեաց անտանելի կացութեան վրայ անհեթեթ պատմութիւններ ընելով։ Հրամայեց գնել խափշիկ գերիները իրենց անգութ որսորդաց ձեռքէն. բայց մեծ ուղղութիւն մ՚էր այս, գերեվաճառք երբ յաճախորդ իսկ չը գտնէին իրենց գերիները վաճառելու, կը բերէին միսիոնարներուն որք ըստ բարձրագոյն հրամանաց կը գնէին զայնս ուղղուած գնովը։ Կարդինալ Լավիժըրի տեսաւ թէ այսու իր գթասիրաց հակառակը գործուի և գերեվաճառութիւնը կը քաջալերուի. ի Ֆրանսա և ի Պելճիա դիմումներ ըրաւ և կատարեալ խաչակրութիւն մը քարոզեց այդ սոսկալի վաճառականութեան դէմ, եւ վերջերս ալ այս մօտ. ի Փարիզ մեծ ժողով մը կազմեց։ Արդէն արդիւնք կ՚սկսին երեւիլ. զուաւներու նախկին հարիւրապետ մը Պ. Ժուպեր արդէն մեկնած է յԱփրիկէ պաշտպան կանգնելու Սպիտակ Հայրց և արդէն գնուած գերիները գերեվաճառութեան դէմ գործածելու։ Երկու հարիւրի չափ խափշիկներ զինուոց գործածման վարժեցնելով գերեվաճառաց դէմ ղրկել սկսած է. սակայն մէկ մարդը չը բաւեր։

Կարդինալին հիմնած այդ վանքը կը գտնուի Պիրսա Բլրին գագաթը և կը նայի հնոյն Կարքեդոնի աւերակներուն վրայ։ Կ՚արժէ որ քիչ մը խօսինք այդ քաղաքին անցեալոյն ու ներկային վրայ։

Այն ճամբան որ Թունուզ քաղաքէն դէպ ի Կարքեդոնի աւերակները կը տանի՝ սկիզբէն մինչեւ վերջը պատմական յիշատակներով լի են։

Նախ և առաջ քաղաքին գանէն ըսկըսելով արաբական գերեզմանատուն մը մէջ կ՚երկարի այդ ճամբան. Գերեզմանատան մէկ լքեալ անկեան մէջ խոշոր արմաւենւոյ մը ներքեւ կը գտնուի վերջին Ապէնսերաժին շիրիմը. Շաթօպրիանի երգած դիւցազնին այդ գերեզմանն ոչ մէկ յիշատակարան և ոչ մէկ զարդ ունի, միայն՝ ըստ արեւելեան հին սովորութեան, քարին վրայ փոքր փոսիկ մը կայ ուր կը հաւաքուի անձրեւի ջուրը թռչնոց ծարաւն անցնելու համար։ Գերեզմանատունէն անդին ճամբան երկաթուղւոյ ուղղութեամբը կ՚երկարի, և յետոյ երկուքի կը բաժնուի, մէկ կողմէն Թունուզի նաւահանգիստը Կուլէթ կ՚երթայ, իսկ միւս կողմէն Մարսա։ Հազիւ նշմարելի նեղ ճամբայ մըն ալ բլրոյ կողմը կը տանի։ Այդ բլրոյ բարձունքէն կը տեսնուի ինչ որ էր նախապէս Կարքեդոն։

Ափանց վրայ կը նշմարուի դեռ Սկիպիոնի թումբն, և այժմ աւազով խճողուած նախկին նաւահանգիստը։ Այդ տեղն էր որ վաճառական և ճարտարագէտ ժողովուրդ մը հաստատուեցաւ և ընդունելով Ասիոյ ծաղկեալ եզերաց հարստութիւններն ու քաղաքակրթութիւնը։ Հոդ էր որ հաստատուեցան փիւնիկեցիք Քրիստոսէ 880 տարի առաջ, հիմնելով տէրութիւն մը որ կը տարածուէր Նումիդիայէն մինչեւ Սիրենացիք և նոյն իսկ մինչեւ Թակոյի բերանը։

Կարքեդոն 23 հռովմէական փարսախ (35 հզմ.) շրջապատ, 600,000 բնակիչ, հինգ դուռ և երկու նաւահանգիստ ունէր, որոց մին վաճառականական և միւսը պատերազմական։ Այս փոքր տէրութիւնը նախ առաջ հանդարտիկ յառաջդիմեց. 880 էն մինչեւ 480 Ափրիկէի հիւսիսային արեւմտեան մասին, այսինքն Մեծ Սիրթէն (այժմեան Սիտրի ծոցը) մինչեւ Հերակլեան կոթողները (Ճիպրալթարի նեղուցը), Սարտենիա, Քորսիքա, Պալէարեան, Մալթա և Կոյոս կղզեաց տէր եղաւ. 480 էն ուզեց Սիկիլիան ալ ձեռք ձգել և առ այս աշխատեցաւ մինչեւ 264 տարին, Քրիստոսէ առաջ։ Մինչեւ այդ թուականը ծածանուա բաշով ձին, որ Կարքեդոնի զինանշանն էր, ճեղքելով Միջերկրականը գնաց պանծալ Եւրոպայի մէջ հռովմէական դրօշակին քովը. սակայն երբ ուզեց Հռովմի այդ դրացի կղզին ձեռք ձգել, այն ատեն սկսաւ այն մեծ կռիւը զոր Փիւնիկեան պատերազմներ անուամբ մկրտեցին։ Այսպէս Կարքեդոն իւր երրորդ շրջանը (264—146) անցուց մերթ Հռովմայ հետ պատերազմելով և մերթ վարձկան զինուորաց հետ մարտնչելով։ Եւ վերջապէս Սկիպիոն Էմիլիանոս Քրիստոսէ 146 տարի առաջ և Հռովմի հիմնարկութեան 606 թուականին կործանեց հին դարու լուսաւորութեան այդ գլխաւոր կեդրոնը։

Ցետոյ Օգոստոսի մեծ հանճարը կանգնեց զայն իր աւերակներէն, և 44 թուականին նոր քաղաք մը բարձրացաւ հնոյն տեղ։ Սա եւս քիչ ժամանակուան մէջ իւր գլխոյն շնորհիւ ծաղկեցաւ և Գ. Դ. դարերուն Հռովմի հետ մրցիլ սկսաւ. 439 ին Վանդալը և 533ին Բելիսարը, ի դիմաց Արեւելեան Կայսրութեան, գրաւեցին զայն, և վերջնականապէս Հասան 698 ին ոչնչացուց այդ քաղաքը որ ժամանակէ մ՚ի վեր Ալեքսանդրիոյ մրցակիցն եղած էր։ Թաթեման Խալիֆայք փոքր ինչ ծաղկեցուցին զայն, սակայն Կարքեդոնի այդ շուքն. մնացորդը ԺԶ. դարուն Սպանիացիք ջնջեցին անկանգնելի. Փիւնիկեան և Հռովմէական քաղաքաց աւերակները իրարու հետ խառնուած են այժմ։

Նոճիներով ծածկուած բլրին վրայ առաջ կը բարձրանար Մելքարթի մեհեանը, որ Կարքեդոնացւոց Հերակլէսն էր։ Շուրջը Նումիդիոյ մարմարեայ պալատները, Բէլի և Աստարտէի մեհեանները, թանկագին քարերով զարդարեալ։ Ոչ հեռի, հրապարակի մը վրայ, կը բարձրանար հսկայական Մողոքը, ոսկեզօծեալ արոյրէ ահագին կոյտ մը գոհարեղէններով ծածկուած։

Դոցա շուրջը, վարդատաններու մէջ, տափակ տանիքներով քառակուսի տուներ, որք արեւելեան ճարտարապետութեան ամենէն հին տիպարներն են։ Քիչ մը անդին կը բարձրանային Հանոններու և Պարքաներու տուները, զարդարուած թշնամիէն խլուած նաւերուն պատկերներով։

Փողոցներուն մէջ, հրապարակներուն վրայ, յորս կանգնուած էին կըռանիթեայ գեղեցիկ կոթողներ, Կարքեդոնի ամբոխը միշտ կ՚անցնէր կը դառնար. գերիներն իրենց ոսկեայ մանեակներով, քահանայներն երկայն ու գանգուր մազերով, ծերակուտի անդամք իրենց երկայնաձիգ խուրերով, հարուստ վաճառականք մազերնուն վրայ ոսկւոյ փոշի ցանած եւ թանկագին մետաղէն շղթաներ կախած. Ասոնց մէջ կը շրջէին տարբեր դիմօք ու ազգէ վարձկան զինուորներն որք աշխարհիս ամեն կողմէն կ՚երթային հոն ծառայելու այդ վաճառական հանրապետութեան. խարտեաշ ու երկայն մազերով, անմշակ մօրուքով Գալլիացին քով մերկանդամ և արեւակէզ Լիբիացին զարմանալի հակապատկեր մը կը ներկայացնէր։

Այսպէս էր Կարքեդոն իւր փառաց միջոցին։

Ի Սիտի-պու-Սայիտ կը սկսէր Մեգարայի ագնուական թաղը և կը յանգէր մինչեւ Մարսա քաղաքը։ Կ՚ըսուի թէ փիւնիկեան նաւերն առաջին անգամ Մարսայէ աւելի վար ի Մալքա մերձեցան։

Աւելի բարձրը կը գտնուի Պիրսա բլուրը ուր կը բարձրանայ այժմ Ֆրանսական մատուռը։ Հոդ մեռաւ ՍԷն Լուի 1270 թուականին։ Ի յիշատակ նորա, Շարլ Ժ. այդ տեղը գնեց եւ 1842ին այդ մատուռը կանգնեցաւ։ Վերջապէս այդ տեղին մօտ է Լավիժըրի կարդինալին հաստատած վանքը որ 1878ին շինուած է։ Հոդ կը կրթուին վերոյիշեալ Սպիտակ Հայրք։ Հոն կայ նաեւ աւերակներուն մէջէն գտնուած հնութեանց թանգարան մը զոր կազմակերպած է Տըլաթր։

Վ. ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

ԸՆԴ ՄԱՄԼՈՎ
ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Բնական, Քաղաքական եւ Տնտեսական
Ի ՊԷՏՍ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԱՑ
ՅՕՐԻՆԵՑ
Գին ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ 6 Ղր.
ՈՒՍՈՒՑԻՉ
ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Տ ԱԳՐ. ԵՒ ՎԻՄԱԳՐ. Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ԹԻՒ 14

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ԵՂԱՆԱԿ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
Ա. ՏԱՐԻ
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Բարեփոխեալ եւ յոյժ ճոխացեալ
[illegible]

Յ. Թ. Հինդլեանի սոյն երկասիրութիւնը՝ մէկ հատիկ իբր տեսակին մէջ ինքզինք կը յանձնարարէ արդէն այն ջերմ ընդունելութեամբ՝ ուր արժանացած է պաշտօնական ձեռնհաս մարմնոց և ուսուցչաց կողմանէ. Այս Բ. տպագրութեան առաջին գործը բաժնուած է երկու մասանց, որոց առաջինը Ֆրանսերէնէ ի Հայ թարգմանութեան, և երկրորդն՝ Հայերէնէ ի Ֆրանսերէն թարգմանութեան նուիրուած է. Հրահանգները փոխուած են մեծաւ մասամբ, և անոնց տեղ դրուած աւելի պարզ ու հետաքրքրական հրահանգներ՝ թուով աւելի ստուար, նոր կանոններ ու ծանօթութիւններ աւելցուած են՝ աւելի պարզ կերպով բացատրուած, իւրաքանչիւր հրահանգէ վերջ դրուած են խօսակցութիւններ, և այլն, և այլն, այնպէս որ գործը նախորդ տպագրութեան կրկին ծաւալն ստացած է իսկ գնոյն վրայ մէկ ղրուշի ամենանչին յաւելումը միայն եղած է։ Ա. տպագրութեանն գինն էր 5 ղրուշ Բ. տպագրութեանն է 6 ղրուշ։

Անոնք որ սոյն գործոյն Ա. մասն, այն է «Նոր դասագիրք ֆրանսերէն շարադրութեան»ն ունին զգէն, կրնան միայն երկրորդ մասն ունենալ, այսինքն Հայերէնէ ի ֆրանսերէն թարգմանութեան մասն, որ առանձին կը վաճառի 3 ղրուշի։ 158

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ
ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ի Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԷ

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կ. Պոլսոյ և շրջակայից, յատակագիծ պատկերով Վ. Քուփերի. — Աշխարհագրութեան ուսումը ըստ նորագոյն մեթոտի տեղագրութենէ սկսելու համար անհրաժեշտ դասագիրք մ՚է ի պէտս Պոլսոյ վարժարանաց. կը ծառայէ նաեւ իբր ընթերցանութեան գիրք ժողովրդեան. գործի մարդոց համար ունի ցուցուած մ՚ Կ. Պոլսոյ խաներուն ընդհանուր ցուցակը. 100 փր.

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Նախապատրաստական դասագիրք. Բնական, Ուսումնական և Քաղաքական. Բ. տպագրութիւն հիմնովին բարեփոխեալ և ճոխացեալ՝ մանկավարժութեան նորագոյն պահանջմանց համաձայն. Մանաւորապէս ընդարձակ կը խօսի Օսմ. Պետութեան, ինչպէս նաեւ դրացի երկիրներու՝ Կովկասի և Պարսկաստանի վրայ. 3 ղրշ.

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ Նախապատրաստական Դասագիրք. Մտաւոր և Գրաւոր. Բ. տպագրութիւն. — Մանկավարժական նոր և դիւրուսոյց եղանակաւ պատրաստուած և մանրակրկիտ բազմաթիւ պարզ եւ ընտանի խնդիրներով ճոխացած. 3 ղրշ.

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ Նոր դասագիրք. Տեսական և գործնական. Մանկավարժական նոր և դիւրուսոյց եղանակաւ և պարզ ու դիւրըմբռնելի ապացուցութեամբք պատրաստուած. կը բաժնուի երեք մասերու.

ՄԱՍՆ Ա. — Չորս գործողութիւն ամբողջ թուոց, 650է աւելի հրահանգներով և գործնական խնդիրներով. Բ. տպագրութիւն բարեփոխեալ և ճոխացեալ 4 ղրշ.

ՄԱՍՆ Բ. — Չափք, կշիռք և դրամք. Տասնորդական կոտորակք, Յատկութիւն թուոց. Հասարակ կոտորակք. Թուաբերեալ հին և նոր չափուց և կշռոց բաղդատութիւն. Նոյն չափուց և կշռոց գիներուն բաղդատութիւն. Աւելի քան 500 հրահանգք և գործնական խնդիրք. Այլեւայլք. 4 ղրշ.

Ա. և Բ. ՄԱՍՈՒՆՔ միասին կազմուած 7 1/2 ղ.
ՄԱՍՆ Գ. — (Մամլոյ ներքեւ) 140

Հեղինակին հասցէն. Յովհան Գ. Փալագաշեան, Կ. Պոլիս. Ուզուն Չարշը-պաշը, փորագրիչ Ներսէս էֆ. Փալագաշեանի խանութը, թիւ 402 10—20

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ ՆԱՍԻՊ ԱԼԻՔԵԱՆ ԷՖ.

Մայրաքաղաքիս ազգային նշանաւոր ատամնաբոյժներէն Նասիպ էֆ. Ալիքեան պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան որ այս անգամ իւր գործատեղին հաստատած է Ղալաթիա Սոսիէթէ Ժէնէրալ դրամատան դիմացը Ժերեմեան խանի վերնայարկը. կը խոստանայ ակռայ քաշել առանց ցաւ իմանալու. Ակռայի ցաւերը իր նորահնար դեղերովը անմիջապէս անցընել. Ակռայ լեցնել ամենայն ամրութեամբ և հանգստութեամբ. Շինծու ակռայ շինել քաուչուքի վրայ մէկէն մինչեւ երեք ակռայի երկերկու մեճիտ և անկից վեր հատը մէկ մէկ մեճիտի. ոսկիի վրայ ակռայ շինել տալ ուզողներու համար ալ առարկութիւն կ՚ըլլայ հաւասար ըլլալով քաղաքիս ամենէն նշանաւոր ատամնաբոյժներուն կարի սուղ շինածներուն թէ՛ արհեստի թէ՛ նիւթոյն և թէ՛ գործածութեան մասին. բաց ի կիրակի օրերէ, ամեն օր ժամը 4 էն մինչեւ 11 ըստ տաճկաց, պատրաստ է այցելութիւն ընդունելու. 3—8

Ն. ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ԵՒ Լ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՕՐԷԻՑ
Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու Թաշ խան,
Թիւ 4, պահականոցին ճիշդ դիմացը

Սոյն նոր հաստատուած Մթերանոցին մէջ կը գտնուին քիմիական, դեղագործական և անասնաբուժական ամէն տեսակ նիւթեր, զանազան գործիքներ, ընտիր հին քօնեաք, բժշկական գիններ եւ ևն.

Վարժարանաց քիմիական աշխատանոցի (laboratoire) համար, ապակեայ ամէն տեսակ գործիքներ, analyseի համար յատկապէս բերել տրուած քիմիական մաքուր նիւթեր ևս կը գտնուին. ըստ յանձնարարութեան Բնական պատմութեան ամէն ճիւղին վերաբերեալ իրական նմոյշներու հաւաքածոյներ եւս բերել կը տրուին. Մօնբէլիէի հողագործական ուսումնարանէն վկայեալ հողագործ Նշան էֆ. Գալֆայեան պատրաստ է միշտ, սոյն առարկայից գործածման համար, պէտք եղած բերանացի բացատրութիւնները տալ ամենայն սիրով. Վարժարանաց տեսչութիւնք և ուսանողք խիստ գոհ պիտի ըլլին մեզ դիմելով.

Դեղօրէից թարմութիւնն, գներու չափաւորութիւնն և ուղղուած յանձնարարութեանց փութով և ամբողջովին կատարումն, խիստ գնահատելի ըրած են արդէն սոյն նոր հաստատութիւնն. Կը հրաւիրուին տեղացի և գաւառացի դեղագործք, դիմել մեր մթերանոցն և անձամբ հաստատել այդ առաւելութիւնները.

Գաւառներէն առնուած փոքրաքանակ յանձնարարութեանց համար օժանեակ նամակագրով ևս կ՚ընդունուի.
109 16—24

ԼԱ ՔԷՍ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ
Երաշխաւորեալ Դրամագլուխք
50000000 Փրանգ
Ընդհանուր Գործակալ Բոլոր Թուրքիոյ
Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆ 129
Ներկիւթիւ խան Թիւ 1, Պահճէ գաբու Սթամպոլ

ԻԼԱՆ
—
ՊԱԳԸ ՍԱՐԱՄԲՕՐԻ

Ասաքիրի Շահանէ իչիւն լիւզում օլան բիրինճի Մըղըրըն Մըղըրըպըլ Ռէշիտ բիրինճի օլարագ միւնագասասընա գարար վիրիլմիշ վէ միւթեահհիտ նիւմունէ վէ շէրաիթի մուճիպինճէ պէհէր գըյյէսի ճէտիտի եէտմիշ փարայա թալիպի եօղ [illegible] պուլունմուշ օլդուղընտան, վէ թալիպինի թէզյիտ [illegible] գարարը գաթիյյէսի [illegible] պազարտէսի [illegible] Սէրասքէրի լէվազըմաթ [illegible] օլունուր։

2 Թեշրինի էվէլ 1890 845
Նօ. 20 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

«ՓԻՆԻՔՍ»

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 27

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	8,000,000
Պահեստի դրամ ցներջ յունիս 1889	»	5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » »	»	12,773,779

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՌԱՆՔՖՕՌԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆրանք 6,250,000 — Պահեստի դրամ ֆրանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակեր ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆրանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 4

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Սէլանիք վէ Գոսօվա ֆըրգալէրի իչուն ալընաճագ Լիվաթիւ վէ Գապարկեաւ նէվինտէն եուն չօրապ, չիֆթ դըրգ թօգուզ պին ալթը եիւզ.

Պիր սէնէտէ էյլիւլ անպարընա լիւզումը օլան մըգտար ալընմագ իւզրէ տիւզ վէ պուզլը իւչ եալօրըզը սիմ քեազիֆ գօրտօն, պէհէրի էլլի ալթը ղուրուշ.

Միւպայեա օլունաճագ պալատէ մաւրադգամ իքի գալէմ էշեանըն պիր հաֆթա խիթամընտա գարարը վիրիլէճէկլինտէն իթայա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

29 իւլ 1890 — 813

Նօ. 19 — 3—3

ՍՏԱՄՈՔՍԻ ԽՕԹՈՒԹԻՒՆՔ

Բարիզի Բժշկական Ակադեմիայէն անուանեալ յանձնախումբ մը, ուսումնասիրելու համար Պէլլօքի Ածուխին ազդեցութիւնը, հաստատած է թէ Ստամոքսի ցաւերը, Դժուարին կամ ցաւաւէթ մարսողութիւնք, Խիթք, Ստամոքսի գաղնութիւն, փոխելու տրամադրութիւն և այլն, կը դադրին երբ մարդս մէկ քանի օր գործածէ այս դեղը, կամ փոշիէն, կամ բաստիլէն. Ընդհանրապէս, հանգստութիւնը կ'զգացուի առաջին անգամէն իսկ. ախորժակը կը բացուի և այդ հիւանդութեանց մէջ սովորական եղած պնդութիւնը կ'անհետանայ։ Պէլլօքի Ածուխին հականեխական յատկութիւնք զայն ապահով և անվնաս դարման մը կ'ընեն համաճարակ հիւանդութեանց մէջ, ինչպէս Թանչքի, փորլուծի, քոլէրինի, ժանտատենդի։ Պէլլօքի Ածուխը կը գործածուի թէ՛ այս հիւանդութեանց առաջքն առնելու և թէ՛ բուժելու։

Փոշիին իւրաքանչիւր շիշը և Բաստիլներուն իւրաքանչիւր տուփը պարտին ունենալ Տր. Պէլլօքի ստորագրութիւնն և կնիքը.

Կը ծախուի ամէն Դեղատանց մէջ։ 6

Արտօնատէր՝ Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

La Maraviglia

ՄԱՐԱՎԻԼԻԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ցաւէտ կը ջնջէ խորշոմներն և ո և է կերպով յառաջ եկած սպիները։ Կ'անհետացնէ ծաղկի նշանները, ցաներն, արեւէն թողած այրուցքը ևայլն։

Դէմքին կուտայ երիտասարդութեան ամէն հրապոյրները։ Գեղեցիկ սեռին ներքին խնամոց համար թանկագին գիւտ։

Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչն է Պ. Ֆ. Պէլլիս, Ֆընտըքլեան խան, Պոլիս։ Ընդհանուր մթերանոցն է Խամուէտ Գարրուանա, Ղալաթիա, Նիւքաէք գալըըըմ, Վոյվոտայի քով։ —Կեղծերէն զգուշանալու համար, դիմել միայն մթերանոցին։ 33

ՊՈՒՏԱՐԷՇԹԻ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ) ԱՂԲԻՒՐ

1885ին Հունգարիոյ Մայրաքաղաքի Տիեզերական Ցուցահանդէսին մէջ յառաջդիմութեան, մրցման կարողութեան և արտածման մեծ միտալն ստացած է, զոր այդ ցուցահանդէսին դատաւորք նշանակած էին իբր առաջին մրցանակ մաքրողական հանքաջրոց համար։

Այս աղբիւր մեծագոյն մրցանակներն պատուուած է ինն ցուցահանդէսի մէջ. կը փայլի եօթն ոսկեայ եւ արծաթեայ միտալներով. բայց աստի բժշկական աշխարհին համարումը կը վայելէ իր ազդուութեան և անուշութեան զարմանալի կարողութեան համար։

ՖՌԱՆՍՈՒԱ-ԺՕԶԷՖ աղբիւր վերջերս գրաւատուած է Բարիզի բժշկական Ակադեմիայէն և Լոնտոնի համբաւաւոր Լընտըն-Հօսբիթալ հիւանդանոցէն. բայց աստի, այս ջուրն արդէն առաջին փորձով կը յայտնէ ինքզինքը։ Այս ջուրին վրայ տեսութիւններ ձրիաբար կը տրուին այս ջրին բոլոր մթերանոցներու, գլխաւոր դեղատանց և Պուտաբէշթի գրասենէկին մէջ։

Նմանօրինակ ուրիշ ջրերու հետ շփոթութեան առաջքն առնելու համար, խոհեմութիւն է միշտ փնտռել «Ֆրանսուա-Ժօզէֆ մաքրողական Աղբիւրին» նշանը որ կը գտնուի ամէն շիշերուն վրայ։

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ ՄԻՇՏ ՋՈՒՐՆ

FRANÇOIS JOSEPH

ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ)

Իւրաքանչիւր եղանակի սկիզբը ստամոքսներ մաքրելու համար։

ԱՄԷՆ ՈՒՐԵՔ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

Կը գտնուի Տ. և Մ. Մէգիքի և Ս. Քրիստաքեան Պոլիս, Ս. Գասգարիատէս և Ա. Թիթթոն Ղալաթիա, Զ. Քանզոլը ի Բերա։ Թուրքիոյ համար գործակալն է Պ. Ֆ. Պէլլիս, ի Պոլիս։ 34

Վ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգ. Թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Ջիւանիա Եվանկէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ձմրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելուած մ'ըրած է, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւապէս իւր բաւն գործարաններն ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, բամբակէք, կտաւեղէնք, քալիքօ, փօրսէ, Թաշկինակ, սեղանի պիտոյք, շապիկ, շապկըներ, տառամանք, փլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագրեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելուած մի բաժին է նաև ասպնջական զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ծոր է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ պահանջուին։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բաւականին խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 24

ՄՐՑԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ո'րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերեւ հանել։ Կը կասեցունէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեփը կ'անհետացնէ և նոր այծ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ։

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թըջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թըջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ցամքի։ Բոլոր մազերը մէկ չըլլալով, ոմանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք կայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Միայն դէմքն և ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքոլով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթեւապէս թըջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա, Պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

ՈՍԿԵԱՅ ԵՒ ԱՐԾԱԹԵԱՅ ՎԵՑ ՄԻՏԱԼՔ

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄՆ

ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՊԱՏՈՒՈՅ ՎԿԱՅԱԿԱՆ 1872 ՓԱՐԻԶ

ՏԻՒՌԱՆԻ ԳԻՆԻ

605

Ֆրանսացի և օտար բժշկաց 4 000է աւելի ներբողական վկայութիւնք կ'ապացուցանեն ազդեցութիւնն այս գինիին, որ Ալիքանթէի գինիին չափ ախորժահամ է։

Կազդուրիչ և ջերմադադրիչ է [illegible] կ'աւելցնէ ախորժակը և կը դիւրացնէ մարսողութիւնը

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՒՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՔԱՈՒՉՈՒԷ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍՏԻՔ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ՌԻՊԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուէ մուճակներն, որք իրենց վրայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն շինուած են կատարելապէս։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուէ մուճակները կը գերազանցեն քսան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներուս ներքին կողմը կշիռ մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրեւ նշան։ Կը վաճառուին ի Պոլիս Սուլթան Համամ աղբիւրի մօտ Սեպուհ աղա Տէմիրճեանի Թիւ 47 և 49 խանութն և բոլոր քաուչուէ մուճակավաճառողներու քով։ Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Գօճաման Օղլու խան, Ճորճի Կիորողլի Թիւ 13 մթերանոցը։ 167

ՀԱԶԻ, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

POWELL'S BALSAM OF ANISEED.
TRADE MARK.

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բոուէլ կ'ընդունի անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԷԳԼԻ Թնդանօթակրին վրայ, ի Ռիօ, ըՍկովտիա.

«Սիրելի պարոն, Ըստ որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգիլէր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցունել, Վ. սեմ. կոմս Քարթնէսյան ձնորհած ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանէն անխոնի հատիկներով և կրնամ հաւաստել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրեցնելու, և առաջին փոքր սրուակը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց. (Ստոր.) Վ. ԼԻՆՉԷԼ, Նէգլի Թնդանօթակրէն.»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին ½ բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ՊՕՈՒԷԼԻ, 4, Ալպիօն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս րօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

601

Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վոյվոտա, Պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!

Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS

Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.

ASTHMATIQUES!

Le SEUL CURATIF de l'ASTHME, Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la

LIQUEUR DE L'ÉTOILE

du Chimiste Lastes. perfectionnée et préparée par Mario LECHAUX, Phᵉⁿ-Cˡᵉ, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX

Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.

DÉTAIL : Dans toutes les bonnes Pharmacies.

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր Հոկտ.	ժ. Ը.Ե.	Երթալիք տեղը
Բշ. 1/13	Եր.	Օտեսա
Գշ. 2/14	5 Եր.	Աղեքսանդրիա
Դշ. 3/15	10 Առ.	Անատոլու
Դշ. 3/15	10 Առ.	Սեվաստոփոլ
Եշ. 4/16	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրէճ Գաբու։ 26

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

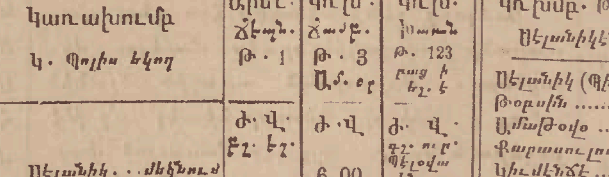

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼԼՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. ճեպ. Թ. 2 Բշ. Եշ.	Կոխ. ճամբ. Թ. 4 Ամ. օր	Կոխ. խառն. Թ. 52 Ամ. օր
	Երեկոյ ժ.վ.	Երեկոյ ժ.վ.	Առաւ. ժ.վ.
Կ. Պոլիս ....մեկնում	7 20	8 15	7 50
Գում—գաբու			8 08
Եէտի—գուլէ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Այաստեֆանոս			8 52
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			9 03
Սբարթա—գուլէ			9 47
Հատըմքէօյ		9 46	10 23
Չաթալճա			11 06
Գապաքճէ	9 50	10 46	11 45
Սինէքլի			12 51
Չէրքէսքէօյ ժամանում		12 02	1 33
Չէրքէսքէօյ մեկնում		12 04	2 00
Չօրլու	11 50	12 47	2 50
Մուրատլը—Քէօրէքլի			3 38
Սէյտլէր—Չիֆթլիք			4 09
Լիւլէ—Պուրկազ		2 19	4 49
	[illegible]		
Պապա—Էսքի	1 55	2 51	5 35
Բավլօ—քէօյ			6 16
Ուզուն—Քէօբրիւ		3 57	7 08
Գուլէլի—Պուրկազ		4 15	7 47
Ուրլի			8 13
Ադրիանուպոլիս .....ժամ.	4 14	5 09	9 00
			Երեկոյ
			Կոխ. խառն. Թ. 122 Բաց ի Եշ. է
			Երեկոյ
Ադրիանուպոլիս ....մկ.	4 19	5 19	1 00
Գառըքէօյ			1 40
Մուստաֆա փաշա ժմ.	5 15	6 15	2 18
Մուստաֆա փաշա մկ.	5 20	6 30	2 33
Հարմանլը ժմ.	6 4	7 12	3 32
Հարմանլը մկ.	6 9	7 27	3 48
Թըրնովա-Սէմէնլի ժամ.		7 51	4 20
			Կոխ. խառն. Թ. 124 Բաց ի Եշ. է
			Երեկոյ
			4 45
Թըրնովա—Սէմէնլի մկ.		8 01	5 45
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 38	7 11
Եէնի—Մահալլէ		9 27	8 00
Բաբաճըք	8 32	9 53	8 35
Գամթօնիցա—Սթանիմագ		10 20	9 00
Ֆիլիպէ ժամ.	9 21	10 42	9 30
Ֆիլիպէ մեկ.	9 31	11 2	10 30
Թաթար Բազարճըք		11 58	11 22
Սարամպէյ ժամ.		12 23	[illegible]
Սարամպէյ մեկ.		12 24	1 32
Պէլօվա ժամ.	11 10	12 43	12 00
	Առաւ.	Երեկոյ	[illegible]
	[illegible]		
Սոֆիա ժամ.	3 18	4 29	5 30
Նիշ	8 20	10 04	
	[illegible]		
Պէլկրատ	2 45	4 48	
Պուտաբէշթ	10 05	1 25	
Վիեննա	3 15	7 15	
	[illegible]		
Սկիւպ		1 49	
Սէլանիկ		9 35	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. ճեպ. Թ. 1	Կոխ. ճամբ. Թ. 3 Ամ. օր	Կոխ. խառն. Թ. 123 բաց ի Եշ. է
	ժ.վ. Բշ. Եշ.	ժ.վ.	ժ.վ. Գշ. ուր. Պէլօվայէն
Սէլանիկ ....մեկնում		6 00	
Սկիւպ		1 49	
Վիեննա	8 23	00	Կիր. Բշ. Դշ. Հշ. Սարամպէյէն
	[illegible]		
Պուտաբէշթ	2 35	2 40	
Պէլկրատ	9 30	1 55	
Նիշ	3 20	5 44	Բշ. Եշ.
Սոֆիա	9 00	12 16	8 45
	[illegible]		
	Առաւ.	Երեկոյ	Առաւ.
Պէլօվա մեկ.	12 40	3 57	1 00
Սարամպէյ		4 15	1 50
Թաթար Բազարճըք		4 42	2 10
Ֆիլիպէ ժամ.	2 12	5 35	3 18
Ֆիլիպէ մեկ.	2 17	6 00	3 45
Գամթօնիցա—Սթանիմագ		6 21	4 10
Բաբաճըք	3 08	6 47	4 54
Եէնի Մահալլէ		7 12	5 47
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 01	7 10
Թըրնովա-Սէմէնլի ժամ.	4 55	8 35	7 55
			Կոխ. խառն. Թ. 121 Ամ. օր բաց ի Եշ. է
			Առաւ.
Թըրնովա—Սէմէնլի մեկ.	5 00	8 42	8 42
Հարմանլը ժամ.	5 24	9 06	9 15
Հարմանլը մեկ.	5 29	9 21	9 35
Մուստաֆա-փաշա ժմ.	6 10	10 02	10 33
Մուստաֆա-փաշա մեկ.	6 15	10 17	10 53
Գառըքէօյ			11 32
Ադրիանուպոլիս ...ժամ.	7 09	11 13	12 10
			Երեկոյ
			Կոխ. խառն. Թ. 51 Ամ. օր.
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ...մեկ.	7 14	11 23	6 25
Ուրլի			7 13
Գուլէլի—Պուր.(Պիւֆէ)		12 19	8 25
Ուզուն—Քէօբրիւ		12 38	8 59
Բավլօ—Քէօյ			9 40
Պապա—Էսքի	9 36	1 50	10 33
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18	11 10
Սէյտլէր—Չիֆթլիք			11 46
Մուրատլը—Քէօրէքլի			12 18
Չօրլու		3 48	1 16
Չէրքէսքէօյ ժամ.	12 12	4 25	2 00
Չէրքէսքէօյ մեկ.	12 17	4 30	2 25
Սինէքլի			3 18
Գապաքճէ			4 09
Չաթալճա	1 57	6 11	4 50
Հատըմ—քէօյ		6 47	5 51
Սբարթա—գուլէ			6 17
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			7 06
Այաստեֆանոս			7 18
Մագրի—գիւղ			7 45
Եէտի—գուլէ			7 57
Գում—Գաբու			8 06
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժամ.	4 00	8 15	8 13
	Երեկոյ	Առաւ.	Երեկոյ

Ստորագծեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան 6է մինչեւ առաւօտեան ժ. 5 59 (Ը. Ե.) 15

ԳԻԾ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒՊ—ՍՊԷՖՉԷ

Կառախմբ. Թ. 512/522 Սէլանիկէն ամէն օր	Առաւ. ժ.վ.
Սէլանիկ (Պիւֆէ) ...մեկ.	6 00
Թօփսին	6 33
Այմաթօվօ	7 10
Քարասուլու	7 31
Կիւմենճէ	7 41
Կէօրկէլի	8 17
Միրօվչէ	8 51
Սթրումնիցա	9 00
Տէմիրգաբու(Պիւֆէ) ժմ.	9 32
Տէմիրգաբու(Պիւֆէ) մկ.	9 42
Քրիվօլագ	10 27
Վէնէձիանօ—Կրատսկօ	11 06
Քէօբրիւլիւ ժմ.	11 53
Քէօբրիւլիւ մկ.	12 03
Զէլէնիքօ	12 51
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	1 27
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49
Հատշալար	2 29
Գումանօվա	3 22
Թապանօֆչէ	3 53
Բրէշովա	4 21
Պուգօֆչէ	4 33
Պուգանօֆչէ	4 57
Սպէֆչէ ժամ	5 10
	Երեկոյ
Նիշ ժամ	9 40
Պէլկրատ	4 48
Պուտաբէշթ	1 25
Վիեննա	7 15

Կառախումբ Թ. 523 Վիեննայէն ամէն օր	ժ.վ.
Վիեննա մեկ.	8 00
Պուտաբէշթ	2 40
Պէլկրատ	10 55
Նիշ	5 50
	Առաւ.
Սպէֆչէ ...մեկ.	10 40
Պուգանօֆչէ	10 55
Պուգօֆչէ	11 23
Բրէշովա	11 40
Թապանօֆչէ	12 03
Գումանօվա	12 37
Հատշալար	1 13
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժմ.	2 01
Զէլէնիքօ	2 37
Քէօբրիւլիւ ժմ.	3 20
Քէօբրիւլիւ մկ.	3 30
Վէնէձիանօ—Կրատսկօ	4 20
Քրիվօլագ	5 03
Տէմիրգաբու(Պիւֆէ) ժմ.	5 37
Տէմիրգաբու(Պիւֆէ) մկ.	5 52
Սթրումնիցա	6 26
Միրօվչէ	6 35
Կէօրկէլի	7 19
Կիւմենճէ	7 51
Քարասուլու	8 01
Այմաթօվօ	8 24
Թօփսին	9 01
Սէլանիկ (Պիւֆէ)...ժամ.	9 35
	Երեկոյ

ԳԻԾ ԻՒՍՔԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իւսքիւպէն Բշ. Դշ. Ուր.	Առաւ. ժ.վ.	Կառախումբ Թ. 621 Միթրօվիցայէն Գշ. Եշ. Շբ.	Առաւ. ժ.վ.
Իւսքիւպ (Պիւֆէ)...մեկ.	7 40	Միթրօվիցա(Պիւֆէ) մկ.	7 25
Էլէշան	8 47	Վուչիթռն	7 47
Քաչանիք	9 42	Բրիշթինա	8 41
Վէրիզօվիչ	10 52	Լիփլեան	9 36
Լիփլեան	11 45	Վէրիզօվիչ	10 37
Բրիշթինա	12 37	Քաչանիք	11 24
Վուչիթռն	1 23	Էլէշան	12 01
Միթրօվիցա(Պիւֆէ) ժմ.	1 40	Իւսքիւպ (Պիւֆէ)...ժմ.	12 54
	Երեկոյ		Երեկոյ

ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼԻ

Կառախումբ Թ. 322 Կիր. Գշ. Ուր.	ժ.վ. Առաւ.
Հաղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ՝ Սոֆիա-Պէլովայէն ժմ. Երեքշաբթի Ուրբաթ Սարամպէյէն ժմ. կիր.	7 55
Կ. Պոլիս-Ա. Պոլսէն ժմ.	7 51
	Առաւ.
Թըրնովա—Սէմէնլի մեկ.	8 24
Գարապունար	9 08
Ռաանէ—Մահալլէսի	10 14
Եէնի—Զաղրա	11 23
Սլիֆլօ—Քերմանլը	12 21
Եամպօլու ժամ.	1 10
Պուրկազ ժամ.	6 30

Կառախումբ Թ. 321 Բշ. Դշ. Շբ.	ժ.վ. Առաւ.
Պուրկազ մեկ.	6 00
Եամպօլու ...մեկ.	11 10
Սլիֆլօ—Քերմանլը	12 11
Եէնի—Զաղրա	1 12
Ռաանէ—Մահալլէսի	2 15
Գարապունար	3 16
Թըրնովա—Սէմէնլի ժամ.	3 50
	Երեկոյ
Հաղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ՝ Պէլովա-Սոֆիաի մեկ. Երեքշաբթի Ուրբաթ Սարամպէյի մեկ. Բշ.	4 54
Ա. Պոլիս-Կ. Պոլսոյ մեկ.	8 42

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ.վ. Երեկոյ	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ.վ. Առաւ.
Տէտէ—Աղաճ ...մեկ.	12 20	Ա. Պոլիս ...մեկ.	8 00
Ֆէրրէ	1 29	Ուրլի »	8 55
Պիտիքլի	2 33	Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Սուֆլի	3 31	Տիմիթօքա	10 15
Տիմիթօքա	4 36	Սուֆլի	11 27
Գուլէլի—Պուրկազ	5 19	Պիտիքլի	12 20
Ուրլի »	5 46	Ֆէրրէ	1 21
Ա. Պոլիս ...ժամ.	6 40	Տէտէ—Աղաճ ...ժամ.	2 20